

JIHOČESKÁ UNIVERZITA ČESKÉ BUDĚJOVICE
FAKULTA PEDAGOGICKÁ

Katedra Pedagogiky a psychologie

TVORBA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Bakalářská práce

České Budějovice 2009

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Svobodová Eva

Vypracovala:

Dušáková Magdalena

Prohlášení:

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu použité a citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

Datum

Podpis studenta

Anotace:

Bakalářská práce se zabývá tvorbou Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Nejprve vysvětluje pojem kurikulum a následně uvádí strukturu závazných kurikulárních dokumentů pro předškolní vzdělávání v České republice. Uvádí zásady pro tvorbu Školních vzdělávacích programů pro předškolní vzdělávání.

V praktické části uvádí tvorbu ŠVP MŠ Chvalšiny a výzkumem se snaží ozřejmit, zda současné ŠVP PV v mateřských školách byly tvořeny podle daných pravidel a zda je učitelky považují za funkční dokumenty.

Annotation:

The bakalary seminar paper is dealing with activity of the School Educational Program for pre-school education. As a first thing it explains the term curriculum and consequently it present the structure of obligatory curriculum documents for pre-school education in Czech Republic. It presents the rules for creation of the School Educational Programmes (SEP)for pre-school education.

In the practical part it presents the School Educational Program of pre-school education for nursery school in Chvalšiny and with the research it try to clear if these current SEP of pre-school education for nursery schools were created in accordance with the obligatory rules and if kindergarteners thinks of them as of functional dokuments.

Poděkování:

Chtěla bych tímto poděkovat především vedoucí mé bakalářské práce Mgr. Svobodové Evě, za trpělivost, důslednost a oporu při tvorbě bakalářské práce. Dále bych jí chtěla z celého srdce poděkovat za spolupráci a podporu při celém období studia. Také tímto děkuji ostatním odborníkům, kteří usilovali o naše vzdělávání, věnovali se nám velmi profesionálním přístupem a snažili se nám vytvořit optimální podmínky pro studium.

Obsah:**TEORETICKÁ ČÁST**

1. Úvod	7
2. Kurikulum předškolního vzdělávání	8
2.1. Vymezení pojmu kurikulum	9
2.1.1. Rovina plánovací	10
2.1.2. Rovina realizační	11
2.1.3. Rovina evaluační	12
3. Historický pohled na kurikulární dokumenty PV	13
4. Současné kurikulární dokumenty	18
4.1. Bílá kniha	19
4.2. Rámcově vzdělávací program pro předškolní vzdělávání	20
4.2.1. Cíle předškolního vzdělávání daná RVP PV	23
4.2.2. Klíčové kompetence RVP PV	23
4.2.3. Vzdělávací obsah v RVP PV	24
4.3. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání	26
4.3.1. Identifikační údaje školy	30
4.3.2. Obecná charakteristika školy	30
4.3.3. Podmínky vzdělávání	31
4.3.4. Organizace vzdělávání	32
4.3.5. Charakteristika vzdělávacího programu	32
4.3.6. Vzdělávací obsah	32
4.3.7. Evaluace	32
4.4. Třídní vzdělávací program	33

PRAKTICKÁ ČÁST

1. Tvorba ŠVP MŠ Chvalšiny	34
1.1. Úvod, filosofie školy	34
1.2. Identifikační údaje školy	34
1.3. Obecná charakteristika školy	36
1.4. Charakteristika vzdělávacího programu	36
1.5. Podmínky vzdělávání	37
1.5.1. Věcné podmínky	37
1.5.2. Životospráva	39
1.5.3. Psychosociální podmínky	40
1.5.4. Organizace chodu	41

1.5.5. Řízení MŠ	41
1.5.6. Personální a pedagogické zajištění	41
1.5.7. Spoluúčast rodičů	41
1.6. Vzdělávací obsah	42
1.7. Evaluační systém	43
2. Výzkum	44
2.1. Charakteristika výzkumu	44
2.2. Stanovení hypotézy výzkumu	44
2.3. Sestavování výzkumu	45
2.4. Vyhodnocení výzkumu	47
2.5. Závěr výzkumu	62
Závěr	62
Použitá literatura	63

1. Úvod:

Téma „Tvorba školního vzdělávacího programu“ mne zaujalo svou aktuálností a důležitostmi pro praxi mateřské školy. Ředitelky mateřských škol a učitelky, které se podílely na tvorbě školních vzdělávacích programů (dále jen ŠVP) mají obavy, zda mají svůj ŠVP vypracovaný správně. V praxi je často běžné, že ředitelky své vzdělávací programy vypracují samy a kolegyním v mateřských školách předkládají hotové.

Povinnost vytvářet vlastní ŠVP PV, daná Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání, dává ředitelkám a učitelkám velký prostor pro samostatnost při vypracovávání vzdělávací nabídky v mateřských školách. Cílem je umožnit jednotlivým mateřským školám vytvořit vzdělávací programy, které budou vyjadřovat specifika právě jejich mateřské školy. Každá mateřská škola se liší, nejen místem kde se nachází, ale i složením obyvatelstva v jejím okolí a zájmy a potřebami rodin, které do ní přivádějí své děti. Školní vzdělávací programy by měly tyto zájmy a potřeby respektovat a vytvářet takovou nabídku činností, která umožní dětem optimální rozvoj jejich potencialit.

Školní vzdělávací program každé mateřské školy by měl prezentovat myšlenky a filosofii celého kolektivu mateřské školy. Měl by vyjadřovat, jak realizovat kurikulum, aby děti ve své mateřské škole vzdělávali co nejlépe své filosofii a děti se cítily co nejlépe. Proto by ŠVP neměl být výtvozem pouze jedné osoby, byť je to ředitelka, protože nemůže samostatně vystupovat za ostatní zaměstnance. Každý z nás má odlišný pohled na vzdělávání a na způsoby jak vzdělávat a je

důležité tyto myšlenky a názory co možná nejlépe sjednotit. Do školních programů by se měl promítnout soulad a jednota pracovníků mateřské školy.

Rozhodla jsem se ve své práci zmapovat současné kurikulární dokumenty předškolního vzdělávání. Upřesnit co je pro tvorbu školních vzdělávacích programů striktně dáno a jak dalece se ve tvorbě programů promítne tvořivost učitelek mateřských škol.

V praktické části se pokusím nastínit, jak jsme tvořily náš ŠVP, ve snaze nabídnout jednu z možných cest ke společné tvorbě tohoto dokumentu. Zda tato cesta byla správná, je na posouzení každého čtenáře. ŠVP naší mateřské školy bude přílohou mé práce.

Ve výzkumu se zaměřím na zjištění, zda byly ŠVP v mateřských školách tvořeny týmově. Zda některá mateřská škola byla schopna, při tvorbě svého vzdělávacího programu, přijmout rodiče jako partnery pro tvorbu programu. A tím respektovat přání rodičů. A zda učitelky mateřských škol považují své ŠVP za funkční.

2. Kurikulum předškolního vzdělávání

Dnešní mateřská škola, která je podle zákona č. 561/2004 Sb. zařazena do systému školských zařízení, má za povinnost vytvořit svůj Školní vzdělávací program. Pro vzdělávání v Mateřských školách je užíván termín „předškolní vzdělávání“. Předškolní vzdělávání zajišťuje zdravý rozvoj a prospívání každého jedince, jeho učení, socializaci i společenskou kultivaci. Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV) a Školní vzdělávací program (ŠVP PV) jsou základní kurikulární dokumenty pro předškolní vzdělávání.

2.1. Vymezení pojmu kurikulum

" Od šedesátých let 20. století se v pedagogických úvahách v zahraničí začal objevovat pojem kurikulum. U nás byl tento pojem ve spojení s výchovou a vzděláváním do konce osmdesátých let téměř neznámý a jeho původní latinská podoba curriculum i přepis na kurikulum dodnes mnohým příliš neříká. Slovo pochází z latinského „currere“ (běžet) a v podobě curriculum je jeho původní význam běh, ale také závodíště, a dokonce i závodní vozík. Vyjdeme-li z těchto významů, můžeme soudit, že vyjadřuje pohyb nějakým směrem, po určité cestě k určitému cíli."¹

V pedagogickém pojetí můžeme tento pojem definovat jako, cestu rozvoje dítěte, kde při zdolání této cesty získá určité zkušenosti a dovednosti. Po ukončení cesty bude mít dítě osvojené kompetence, které podle svých individuálních schopností získalo.

Kurikulum lze chápat, jako vzdělávací program nebo plán, který nám určuje, jak bude vzdělávání probíhat, jakými metodami budeme pracovat, jaké kompetence si dítě osvojí.

Jako výstupy kurikula můžeme chápat všechny dovednosti a zkušenosti, které v průběhu našeho pedagogického působení dítě získalo. Nezáleží v jaké míře, protože to je ovlivněno individuálními vývojovými specifiky každého dítěte.

Kurikulární vzdělávání probíhá ve 3 rovinách.

---

1 Opravilová, E., Gerhartová, V. *Jaro v mateřské škole*. 1998. Praha: Portál s.r.o. 12s. ISBN 80-7178-210-6

2.1.1. Rovina plánovací

V této rovině si pedagog ujasňuje především to, jaké má podmínky pro svůj plán, co je jeho záměrem, čeho by svým působením chtěl dosáhnout. Jak to chce dělat, jaké metody využije, případně jaké činnosti k plnění cíle povedou.

Připraví si plán, podle kterého bude postupovat. Tento plán by měl pedagogovi práci usnadnit. Ujasní si v něm, co chce dělat, jaké metody použije, měl by si uvědomit, která mohou jeho plán ovlivňovat. V předškolním vzdělávání je řídicím kurikulárním dokumentem Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV) a na úrovni konkrétní mateřské školy kurikulum představují ŠVP a TVP. Školní vzdělávací programy si musí vytvořit každá školka povinně. ŠVP PV je povinným dokumentem každé mateřské školy, jsou v něm uvedena specifika každé školy a její filosofie, ze které vyplývá vize školy. ŠVP PV může mít různou podobu a měl by být dokumentem, který je pro pedagoga konkrétní mateřské školy závazný. ŠVP je tvořen pro celou MŠ obecně. Jeho obsahová část by měla sloužit pedagogovi jako vodítko pro přípravu konkrétních vzdělávacích činností v třídním vzdělávacím programu nebo jako nabídka, ze které si dle konkrétních potřeb a situací vybírá. Učitelka by ho měla využívat při tvorbě svého třídního vzdělávacího programu, jehož tvorba sice není povinná, ale z profesního hlediska by měla být samozřejmostí. V TVP PV jsou podrobně rozpracovány integrované bloky. Očekávané výstupy jsou formulovány podle specifika složení třídy. Jsou zohledňovány individuality dětí, je brán zřetel na složení dětí ve třídě.

Plánování je znakem profesionality a odpovědnosti pedagoga.

2.1.2. Rovina realizační

Je to rovina, ve které pedagog své plány realizuje praktickými činnostmi a interakcí s dítětem. Pedagog by však neměl své plány realizovat pouze při konkrétních řízených činnostech, ale vzdělává a působí na dítě v průběhu celého dne.

Znamená to, že může cílevědomě usilovat o dosahování cílů i při běžné komunikaci s dětmi, v jídelně, při volné hře, při odpočinku, ŠVP PV bychom měly realizovat při všem co se v MŠ děje.

Důležité je, aby každý pedagog měl na zřeteli, že jeho realizace vzdělávacího kurikula bude efektivní tehdy, pokud bude respektovat individuální zvláštnosti každého dítěte a bude k němu také individuálně přistupovat.

A proto se realizace může lišit od plánu. Například, pokud někdo z dětí po návštěvě výstavy dinosaurů přijde ráno do mateřské školy plný dojmů. Přinese obrázkový katalog z této výstavy a svým zájmem získá i ostatní děti. V takové situaci by měl pedagog respektovat potřebu dětí, umožnit dítěti sdělit své zážitky a navázat na ně neplánovanou vzdělávací činností.

Rovina realizační se tak sice odklání od původní roviny plánovací, ale v evaluaci, kterou učitelka rychle udělala (co bude pro děti přínosnější? Dodržet plán nebo od něho upustit?) vzniká plán nový.

Tento příklad je pro nás důkazem, že všechny roviny by se měly vzájemně propojovat. A nelze je od sebe oddělovat, nebo některou vynechat.

Pedagog by měl být schopen na takovou situaci pružně reagovat. Přetvořit flexibilně svůj plán a i z vypočtené situace vytěžit ve smyslu naplňování cílů RVP PV. A v tuto chvíli je nezbytná třetí rovina kurikula.

2.1.3. Rovina evaluační

Rovinou evaluační nazýváme moment, kdy začneme hodnotit. A s uvedeného příkladu je zřejmá nezastupitelnost této činnosti. Pedagog by si měl uvědomit, že se odchýlil od původního plánu a musel plán náhle změnit. Změna plánu se odvíjela od situace, která vznikla při realizaci. A je důležité zhodnotit, jaký plán se nám nakonec nastínil. Jak probíhala realizace, činnosti které jsme dělali. Zda se diametrálně lišily od plánovaných činností. Nebo zda jim byly podobné a vedly k osvojování si stejných kompetencí pouze jinou činností a dosahovali jsme vlastně téměř stejných cílů, které jsme měli uvedené v původním plánu. A pokud realizace a plán byly zcela odlišné, je vhodné se zamyslet: Čeho jsme dosáhli, jaká se objevila rizika při činnostech. Jaké kompetence si děti osvojovaly. Kdy budeme usilovat o realizaci původního plánu, nebo zda pouze cíle plánu zakomponujeme do jiných plánů. Kdy a jak to uskutečníme. Může to být pro pedagoga motivací k dalšímu plánování, které se bude odvíjet od zájmu dětí.

V této rovině pravidelně vyhodnocujeme cíle vzdělávání, podmínky vzdělávání, výsledky vzdělávání, obsah vzdělávání, interakci pedagogů a zaměstnanců s dětmi. Součástí evaluace je též sebereflexe pedagoga a pedagogická diagnostika. V praktických činnostech vyhodnocujeme, zda se nám podařilo splnit plánované cíle, jak

reagovaly děti, co se nepodařilo splnit. Zda se ukázaly u dětí např. některé nedostatky a z toho opět vyplyne plán, jak budeme usilovat o odstranění těchto nedostatků a kdy.

Evaluace by nás měla posunout v dalším plánování. V mnohém by nám měla usnadnit další práci. Měla by nám objasnit, zda se u některého z dětí objevily některé specifické obtíže, které by mohly ukazovat na nějakou poruchu. Že některé z dětí se projevilo jako např. nadané, nebo dosáhlo cíle neočekávaně snadno a v takovém případě hledat cesty, jak jeho nadání rozvíjet a podporovat.

Z uvedeného by mělo být patrné, že tyto tři roviny kurikula se navzájem prolínají. Nelze některou z rovin izolovat, v tom momentě kurikulum ztrácí svou funkčnost. Je důležité nepodceňovat ani jednu z uvedených rovin. Integrojícím prvkem všech kurikulárních rovin je osobnostní přístup k dítěti, vnímání a naplňování jeho potřeb a zájmů, vnímání dítěte jako aktivního činitele vzdělávání.

3. Historický pohled na kurikulární dokumenty PV

" Z historie vývoje veřejné předškolní výchovy a předškolního kurikula je patrné, že předškolní výchova měla vždy své cíle a hledala si cesty, jak je uskutečnit. Také naše předškolní pedagogika postupovala podobnou cestou. Přestože se rozvíjela pod vlivem celosvětového společenského dění a vývoje pedagogického myšlení, její historie představuje celou řadu pokusů o tvorbu vlastního předškolního kurikula. Prvním uceleným učebním programem výchovy dítěte předškolního věku vzniklým na domácí půdě je Komenského

Informatorium školy mateřské."² Kde ve svém díle formuluje jak cíle, tak obsah i způsob jak dětem vědomosti předávat. V díle je, za školou mateřskou považovaná rodinná výchova matky.

Společně se změnami ve společnosti docházelo ke změnám ve výchově a vzdělávání u dětí předškolního věku. Ke změnám docházelo v metodách, podmínkách, prostředcích, ale také v obsahu vzdělávání. Tím se také měnily dokumenty předškolního vzdělávání.

Cílem předškolní výchovy bylo utváření základů vědomostí, rozvoje řeči a myšlení, utváření zájmu o práci a postupně se přeměňoval na požadavek vedoucí k uspokojování potřeb dítěte a rozvoji jeho osobnosti, společně ve spolupráci s rodinnou a navazování na rodinnou výchovu.

" První výchovný program Školka, vytvořený J. V. Svobodou pro opatrovnu v Praze Na Hrádku (založenou r. 1832), představuje poměrně propracovaný systém počátečního vzdělávání. Program kladl důraz na mravní výchovu, poučení o okolním světě, počáteční psaní a čtení. Byl doplněn metodickými pokyny a poznámkami."³

V kurikulárních dokumentech, ve kterých se začaly změny předškolní výchovy projevovat, vytvořil Pátý sjezd Spolku pro zájmy škol mateřských v Návrhu zákona pro školy mateřské (1908). V tomto dokumentu se usiluje o odstranění školských způsobů organizace výuky v MŠ.

Mezi u nás nejznámější propagátorky těchto směrů se staly Ida Jarníková a Anna Sussová. Ida Jarníková přispěla k těmto změnám i

---

2 Bečvářová, Z. *Současná mateřská škola a její řízení*. Praha: Portál s.r.o., 2003. 9 s. ISBN 80-7178-537-7

3 Bečvářová, Z. *Současná mateřská škola a její řízení*. Praha: Portál s.r.o., 2003. 10 s. ISBN 80-7178-537-7

svými díly např. "Osnovy pro mateřské školy", "Index pomůcek a výchovný program mateřských škol" (1927). Tento program představoval ucelený systém předškolní výchovy.

Mezi další dokumenty předškolního kurikula patří "Modelové výchovné osnovy pro mateřské školy hlavního města Prahy" (1938) a "Návrh pracovního plánu pro mateřské školy", M. Bartuškové (1940).

Po druhé světové válce docházelo k nárůstu počtu mateřských škol. Po roce 1945 vychází v platnost zákon č. 95/1948 Sb., který mateřské školy zařazuje do školské soustavy. Tato sbírka sice potvrzovala pedagogický význam škol, ale současně to znamenalo konec reformního hnutí.

Bylo vytvořeno jednotné školství, to souviselo s vytvořením normativních dokumentů. Pod vlivem komunistické ideologie docházelo k vytvoření dokumentů ideologicko-výchovného směru orientovaného ke kolektivismu. Utváření samostatné osobnosti bylo potlačováno a důraz byl kladen na formování občana socialistické ideologie. K tomuto utváření napomáhal dokument kurikula nazvaný "Pracovní program pro mateřské školy" (1948).

V roce 1953 byl zpracován další program, "Prozatímní osnovy pro mateřské školy", který byl ve stejném duchu. Tyto dokumenty tvořily závaznou směrnici pro práci všech mateřských škol. Obsah vzdělávání v těchto dokumentech je dělen do výchovných složek (mravní, rozumová, tělesná a estetická). Byly vypracovány pro dvě věkové skupiny dětí. Dále je v něm uveden pevný režim dne v MŠ i formy výchovné práce.

Tímto přístupem byl vytlačen veškerý individuální přístup, který by respektoval potřeby dětí. Mezi další navazující dokumenty patří "

"Osnovy mateřské školy" (1955), které představují podrobněji rozpracovanou verzi předešlého dokumentu. V tomto dokumentu jsou zakomponovány ke každé kapitole i metodické postupy. Které zcela určitě usnadňovaly práci učitelek mateřských škol, ale zároveň potlačovaly kreativitu učitelek.

Ve druhé polovině padesátých let 20. století se objevují další kurikulární dokumenty. "Pokusné osnovy pro mateřské školy" (1958), jejich součástí se stává příručka "Rok v mateřské škole" (1960), která byla poměrně zdařilá. Dalším dokumentem jsou "Osnovy výchovné práce pro mateřské školy" (1960), ve kterých se opět objevuje respektování věkových zvláštností dítěte.

V roce 1963 vycházejí "Osnovy výchovné práce pro jesle a mateřské školy". Stále převažuje formulování ideologických cílů, které by měly vést k formování komunistické společnosti. Ale jsou zde uvedena doporučení, která apelují na přizpůsobení výchovného působení individuálním vývojovým možnostem dítěte, jejich individuálním zvláštnostem.

O čtyři roky později (1967) vychází "Program výchovné práce v jeslích a mateřských školách". Z názvů je patrné, že se objevují kurikula pro jesle. Z důvodu věkových zvláštností dětí navštěvujících jesle se do vzdělávání a výchovy zapojuje kromě pedagogického resortu, také resort zdravotnictví. V jeslích pracují zdravotní sestřičky. Výchovný program je situován pro dvě věkové skupiny dětí v jeslích a tři věkové skupiny v mateřské škole. V tomto programu se důsledně vychází z vývojových specifik a na tomto základě je vytvořena i přiměřená náplň činností. Také jsou zde formulovány nejen požadavky na práci učitelky, ale také na dovednosti, poznatky a chování dětí. Finální výsledek

tohoto kurikula se jeví jako předimenzovaný, ale je to výsledek snahy stanovit požadavky tak, aby byly totožné se schopnostmi dětí v daném věku. Tento program byl následně doplněn " Metodikou výchovné práce v jeslích a mateřských školách" (1967). V tomto dokumentu je kladen důraz na přirozený vývoj dítěte. Bere zřetel na vývojová psychologická a fyziologická specifika dětí předškolního a jeslového věku. Místo individuálně specifického přístupu k jednotlivým dětem tak nastupuje sice vývojově propracovaná metodika, která ale vychází z představy, že všechny děti jsou v určitém věku na přibližně stejném vývojovém stupni a měly by se vzájemně přizpůsobit a vzdělávat ve stejném tempu a kvalitě. Potřeba jednotnosti ostatně vychází z komunistické ideologie a je jí jako to bývá obecně ve vzdělávání zvykem, poplatná.

V roce 1975 se objevují " Pokusné osnovy pro mateřské školy", které jsou zaměřené především na přípravu na školu. Cílem tohoto kurikulárního dokumentu je volně přejít ze hry, jako činností vzdělávání, do školního vyučování a tím zajistit návaznost na základní školu.

Dalším inovovaným kurikulem byl v roce 1978 " Program výchovné práce pro jesle a mateřské školy", opět doplněný metodikou "Metodika výchovné práce v předškolních zařízeních, I - jesle, II - mateřské školy" (1988). Toto kurikulum vychází z celodenního pedagogického působení na dítě, v návaznosti na rodinnou výchovu a spolupráci rodiny a školy. V roce 1984 vychází další verze " Program výchovné práce pro jesle a mateřské školy" a je poslední verzí před zásadními změnami. Průběžně byly vydávány metodické příručky, které zastávaly funkci inspirace a nabídky pro učitelky. Protože se objevily nedostatky v pochopení funkce těchto metodických příruček a některé učitelky je považovaly ne za inspiraci, ale za závazné, byly vytvořeny

"Časově tématické plány". Tyto plány byly využívány až do roku 1989 a vedly k posílení jednotného působení mateřských škol a k upevnění některých stereotypů, se kterými se můžeme setkat v mateřských školách ještě dnes. (např. společná hygiena, frontální výuka, tlak na vědomostní složku vzdělávání atd.)

Společnost po roce 1989 začala procházet zásadními proměnami, které se zároveň promítly i do předškolní výchovy. Cíl předškolního kurikula směřoval k naplňování přirozených potřeb dětí. K rozvoji osobnosti každého jedince, k podporování zdravého a přirozeného rozvoje dítěte. K respektování individuality dítěte. Snahou bylo navazovat na rodinnou výchovu a následně ji doplňovat. Program výchovné práce z roku 1984 přestal být závazným dokumentem. Byl vypracován materiál nazvaný " K orientaci výchovy, programu a stylu, výchovné práce v předškolních zařízeních", tento dokument měl být doporučením na přechodné období, ale často nebyl využit, školy využily nastalé svobody k vlastní profilaci a hledání vlastních cest.

Některé mateřské školy začaly směřovat a pracovat podle přijatých alternativních pedagogik. Mateřské školy se začaly odlišovat svými programy a odpovědnost za program školy a jejich naplňování převzaly ředitelky mateřských škol. Předškolní výchova začala být charakterizována humanistickou orientací v pojetí dítěte. A tento přístup se stává východiskem dalšího rozvoje předškolní výchovy.

4. Současné kurikulární dokumenty

MŠMT vydalo na základě nové kurikulární politiky, která je zformulována v tzv. Bílé knize, Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV).

4.1. Bílá kniha

MŠMT vypracovalo " Národní program rozvoje vzdělávání ", nazvaný " Bílá kniha „, tento program zahrnuje rozvoj a cíle na všech stupních vzdělávacího systému, kromě terciárního. Program byl schválen v květnu 1999. V současné době předškolní vzdělávání probíhá v souladu s Národním programem rozvoje vzdělávání. Na některých doporučeních se stále usilovně pracuje. Jedním z cílů bylo vypracovat rámcový program předškolního vzdělávání a jeho prostřednictvím nově formulovat rámcové cíle, obsah a předpokládané výsledky (kompetence). A zároveň i podmínky, za kterých bude vzdělávání uskutečňováno.

Česká republika prošla mezinárodním projektem OECD, věnovaným předškolnímu výchově a vzdělávání. Jeho cílem bylo zachytit současný stav a perspektivy předškolní výchovy, vzdělávání a péče populace dětí předškolního věku. Byla vypracována srovnávací studie, která měla objasňovat podobnosti a odlišnosti, kterými se vyznačují jednotlivé země OECD při řešení otázek spojených s předškolní výchovou. Jejím cílem je také vymezení základních směrů rozvoje jednotlivých programů předškolní výchovy a specifík jednotlivých zemí. Bylo vypracováno několik podkladových studií, které poskytovaly základní přehled o hlavním poslání, stavu a vývoji předškolní výchovy v České republice. Tým odborníků navštívil ve dvou etapách Českou Republiku. Výsledkem tohoto projektu byla „Národní zpráva o stavu předškolní výchovy, vzdělávání a péče o děti předškolního věku v České republice“. Ve zprávě se pak uvádí jak hodnocení stavu, tak jsou v ní formulovány výzvy a doporučení. K těmto

doporučením by měla společnost směřovat v rámci rozvoje celoživotního vzdělávání a předškolní vzdělávání by mělo být základem v systému vzdělávání. Celkové hodnocení pro Českou republiku dopadlo velmi dobře. Doporučení uvedená v Národní zprávě se shodovaly se záměry v Bílé knize. V závěrečném oponentním řízení byla zpráva doplněna o některé další záměry a doporučení a byla doporučena k publikování, vydána byla v roce 2000.

4.2. Rámcově vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

RVP PV vymezuje základní závazné rámce vzdělávání. Je to základní pedagogický dokument, který je pro vytváření školních vzdělávacích programů závazný. RVP vymezuje požadavky, podmínky a pravidla pro institucionální vzdělávání dětí předškolního věku⁴. Je výchozím dokumentem pro tvorbu ŠVP PV. Při tvorbě školních vzdělávacích programů je nezbytné respektování podmínek uvedených v RVP PV. Uvádí rámcové cíle, které by mělo předškolní vzdělávání naplňovat. Na základě těchto rámcových cílů jsou formulované výstupy tzv. „klíčové kompetence“, kterých může dítě předškolního věku v mezích svých individuálních možností dosáhnout. " Legenda: Obecné záměry vzdělávání jsou vyjádřeny pomocí rámcových cílů, výstupy pak v podobě klíčových kompetencí. Rámcové cíle se promítají do pěti vzdělávacích oblastí a získávají podobu cílů dílčích. Jejich průběžné naplňování směřuje k dosahování očekávaných výstupů, které jsou

---

4 *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, 2004*, Výzkumný ústav pedagogický v Praze, r. v. 2005

základem pro postupné budování kompetencí klíčových." ⁵ Ale protože RVP PV apeluje na respektování vývojových specifíků dítěte předškolního věku, zaměřuje se především na vytváření základů těchto klíčových kompetencí. Mezi hlavní principy RVP PV patří umožnit rozvoj a vzdělávání každého jedince v rozsahu jeho individuálních možností a potřeb. Klíčové kompetence jsou formulovány tak aby vedly k co možná nejsnadnějšímu začleňování do běžného života. Jejich osvojení by mělo vést k touze a snaze se dále vzdělávat, rozšiřovat své poznání a zdokonalovat svou osobnost.

Dalším z principů RVP PV je vytvářet prostor pro rozvoj různých programů a koncepcí, umožňuje mateřským školám využívat různých forem a metod vzdělávání. Umožňuje přizpůsobovat vzdělávání konkrétním podmínkám regionu a jeho potřebám.

Je nutné si uvědomit, že nezastupitelné místo ve vývoji a utváření osobnosti dítěte hraje především rodina. Proto je jedním z hlavních úkolů předškolního vzdělávání doplňovat rodinnou výchovu. Ale zcela určitě by ji PV nemělo nahrazovat. Mateřská škola představuje možnost jak zajistit mnohostranné podněty pro přirozený a správný rozvoj dítěte a přiměřenost těchto podnětů.

Jedním z dalších úkolů předškolního vzdělávání podle RVP PV je usilovat o vytvoření předpokladů pro další vzdělávání, způsobem maximální podpory individuálního rozvoje podle možností dítěte. Každé dítě, podle svých individuálních schopností je schopno dosahovat cílů na různých úrovních. Cílem předškolního vzdělávání je tyto schopnosti rozvinout v co možná největší míře, ale individuálně podle možností

---

⁵ *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, 2004*, Výzkumný ústav pedagogický v Praze, r. v. 2005

každého dítěte. Nikoliv usilovat o vyrovnání a dosažení stejné úrovně schopností a dovedností.

Protože se učitelka v mateřské škole setkává s dítětem každodenně a dlouhodobě, může vzdělávání plnit i funkci diagnostickou. Především při odhalování speciálních vzdělávacích potřeb. Tím je schopno zajistit včasnou speciálně pedagogickou péči a následně opět zlepšovat vzdělávací možnosti jedince.

Mezi specifika RVP PV patří respektování individuality každého jedince a tím i uplatňování individuálního přístupu ke každému. Proto je nutné přistupovat k dítěti jako k partnerovi, kterému budeme napomáhat při jeho činnostech tak, aby dokázal zvládnout činnost sám podle svých schopností. Budeme mu připravovat vhodné činnosti, které dítěti nabídneme. Nejsnáze se učí prožitkem, proto je prožitkové učení preferováno. Protože, to co si každý z nás prožije, si snáze zapamatuje a to co si sám vyzkouší se snáze, naučí. Specifikum individuálního přístupu považuji trochu za ideu předškolního vzdělávání, protože zatím nejsou učitelkám vytvořeny optimální podmínky pro tento přístup. Zejména velkým počtem dětí ve třídě, pokud se najde několik dětí, které potřebují speciální pedagogický přístup, není zcela možné individuální přístup používat v optimální míře. Dalším specifikem by mělo být, že vzdělávací obsah je pro dítě logický a přirozený, navzájem se propojuje a tím se stává dítěti srozumitelným. Úkolem každého pedagoga je cílevědomě motivovat děti k činnostem, podporovat jejich zájem a být jim průvodcem. A to co dítě dělá, by mělo být dítěti přirozené a mělo by to dělat se zájmem a prožívat pocit uspokojení.

4.2.1. Cíle předškolního vzdělávání daná RVP PV

RVP PV udává rámcové cíle předškolního vzdělávání. Jsou to univerzální cíle, které mají být vodítkem k čemu směřovat při pedagogickém působení. Tyto cíle by měl pedagog při své práci sledovat, můžeme je nazvat i záměry pedagoga.⁶

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Pedagog by měl při veškerém dění v mateřské škole působit na dítě v těchto třech oblastech a stále mít na vědomí, co svým působením dítě učí, s jakou hodnotou je seznamuje a jaký mu ve svém působení dává prostor pro samostatnost. Z těchto rámcových cílů následně vycházejí klíčové kompetence, které by si dítě mělo osvojovat podle svých individuálních možností a schopností.

4.2.2. Klíčové kompetence RVP PV

Můžeme definovat jako výstupy, jsou to vědomosti, dovednosti a postoje, které by mělo mít dítě osvojeno na různých úrovních podle své individuality. Klíčové kompetence jsou RVP PV formulovány orientačně pro období, kdy dítě ukončuje předškolní vzdělávání. Jsou to dovednosti, vědomosti a postoje, které by mělo dítě zvládat a které by

---

⁶ *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, 2004*, Výzkumný ústav pedagogický v Praze, r. v. 2005. 11s.

měly vést ke zvládnutí následného systematického učení, ale i ke zvládnání situací běžného života. Tyto klíčové kompetence se odvíjejí od rámcových cílů RVP PV.

Osvojování si těchto kompetencí vede k naplňování cílů, je to proces dlouhodobý a začíná právě v předškolním věku. Každé osvojení si, byť jen v elementární rovině, uvedené kompetence vede k posunu v rozvoji osobnosti, umožňuje mu se nadále rozvíjet a vzdělávat podle svých individuálních možností. V předškolním vzdělávání je důležité osvojení si základů těchto kompetencí, ale opět na individuální úrovni každého dítěte. Pro etapu předškolního vzdělávání jsou formulovány tyto klíčové kompetence definované podle RVP PV.

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- ❖ kompetence činností a občanské

4.2.3 Vzdělávací obsah v RVP PV

Vzdělávací obsah představuje prostředek vzdělávání v mateřské škole. Je tvořen tak, aby vedl k naplňování rámcových cílů a osvojování si klíčových kompetencí. Vzdělávací obsah je formulován opět obecně v podobě učiva a očekávaných výstupů. Tvoří vnitřně propojený celek, který je rozdělen do vzdělávacích oblastí dítěte. Toto rozdělení do oblastí, je pouze pomocným vodítkem pro pedagoga. Učivo je dětem předkládáno pomocí činností, her a příležitostí. Výstupy, které se po

osvojení učiva očekávají, mají opět činnostní povahu, to znamená, že určitou dovednost dítě opět zvládne podle svých individuálních možností. Činnostní nabídka by měla být pedagogem cílevědomě připravována, ale pro dítě by měla být činností přirozenou. Myslím tím, že pedagog by měl nabídku činností připravovat se záměrem, co se tím dítě učí, s jakou hodnotou se potká. Ale měl by dát dítěti prostor ovlivnit situaci, popř. činnost a pedagog by na to měl umět reagovat. RVP PV doporučuje připravovat vzdělávací nabídku v podobě integrovaných bloků, které jsou pro dítě srozumitelné, dotýkají se všech pěti vzdělávacích oblastí a vzájemně na sebe navazují a logicky se propojují. Aby pro dítě byly srozumitelné a pochopitelné, měly by vycházet z prožitků dětí. Mělo by v nich být zahrnuto to, s čím se děti v běžném životě setkávají.

Vzdělávací oblasti jsou rozděleny do těchto oblastí:

- ❖ Dítě a jeho tělo
- ❖ Dítě a jeho psychika
- ❖ Dítě a ten druhý
- ❖ Dítě a společnost
- ❖ Dítě a svět

Každá z těchto oblastí zahrnuje v RVP PV dílčí cíle, které jsou záměrem dané oblasti, nabídkou činností usilujeme o dosažení v dané oblasti očekávaných výstupů, kterých by mělo dítě v dané oblasti dosáhnout. Ale dosažení výstupů není závazné, protože se odvíjí od vývojových individualit každého dítěte, ale mělo by těchto výstupů dosahovat v míře odpovídající své individualitě. RVP PV pojmenovává i možná rizika, která se při realizaci obsahu mohou vyskytnout.

RVP PV je závazným materiálem pro tvorbu ŠVP PV. Stanovuje rámce, kterých se při tvorbě ŠVP musíme držet. Měli bychom, jsem tyto rámce brát jako mantinely, které tvoří prostor ve kterém se při tvorbě ŠVP můžeme pohybovat " svobodně". Můžeme je chápat také jako pravidla, která je nutné při tvorbě ŠVP dodržet.

4.3. Školní vzdělávací program předškolního vzdělávání

Školní vzdělávací program je kurikulem každé mateřské školy. Pro práci školy představuje ŠVP základní pedagogický dokument. Je důležité ho chápat ve vztahu k RVP PV. Z důvodu již dříve zmiňovaných cílů RVP PV. ŠVP by měl vyjadřovat optimální představu o předškolním institucionálním vzdělávání v konkrétní mateřské škole a k této představě by měla směřovat veškerá pedagogická práce.

ŠVP si každá mateřská škola tvoří svůj. Tvoří ho tak, aby z tohoto dokumentu byla zřejmá filosofie jejich školy. Je to myšlenka, „ideál“ se kterým by se měli všichni v mateřské škole ztotožňovat a budou svou práci usilovat o její dosažení. Protože pokud s touto filosofií nebudu souhlasit a nepřijmu ji za svou, nemohu tvořit vzdělávací nabídku tak, aby směřovala k tomuto ideálu. A již v tuto chvíli nastává situace kdy celistvost a logičnost ŠVP se ztrácí. A pokud tuto myšlenku budu respektovat, ale nebudu se s ní ztotožňovat, bude velmi obtížné pro mě jako pedagoga připravovat ideální vzdělávací nabídku a opět ŠVP ztrácí smysl a jeho funkčnost je ohrožena. Z toho vyplývá, že již od samého začátku tvorby ŠVP je důležité pracovat týmově a spolupracovat a komunikovat se všemi zaměstnanci mateřské školy.

Vzdělávání v mateřské škole probíhá celý den a ve všech situacích. Tedy i ve chvíli, kdy přijde paní uklízečka a potřebuje řešit nějaký problém s paní učitelkou. A pokud se paní uklízečka neztotožní s myšlenkou vzdělávacího programu, nebo ho alespoň není ochotná respektovat, může docházet k chybám, které negativně ovlivní rozvíjení dětí. A to jsme teprve na samém začátku tvorby ŠVP.

Pokud některá mateřská škola je zapojena do alternativních programů (např. Montessori, Waldorfská pedagogika, program Začít spolu anebo Zdravá mateřská škola) je i nyní důležité, aby zaměstnanci přijali filosofii těchto programů. Pokud se mateřská škola zapojí do sítě některé z těchto alternativních škol, má dána další pravidla a podmínky pro tvorbu ŠVP.

Ale je také možné v ŠVP využít pouze některé prvky z těchto alternativ. Ale opět musí s použitím daného prvku souhlasit větší část našeho týmu. Pokud se někdo zcela neztotožňuje s danou myšlenkou, mohou ho pozitivní zkušenosti ostatních motivovat alespoň k tomu, že se pokusí prvek zařadit a zpětně si ho vyhodnotí.

Jak jsem se již zmiňovala, je důležitý soulad s RVP PV. Proto by každý pedagog měl RVP PV znát tak, aby s ním dokázal efektivně pracovat. Jak při tvorbě právě ŠVP, tak při tvoření TVP, za které si zodpovídá sám. Měl by neustále konfrontovat svou pedagogickou činnost ve všech rovinách s požadavky RVP PV.

Při samém začátku tvorby ŠVP bychom měly začít tím, že uděláme analýzu výchozí situace mateřské školy a zhodnotíme jí. Již nyní pracujeme jako tým a každý pedagog zkusí zhodnotit a popsat určitou část naší MŠ. Potom získané poznatky konfrontujeme s kolegy a můžeme případně doplnit. Nikdo není dokonalý a při analýze nám mohly některé skutečnosti uniknout, ale kolegyni zrovna neunikly, protože je považuje za důležité. Prvním krokem by měla být analýza výchozí situace a její hodnocení.⁷

- způsob jak škola funguje a jakým způsobem pracuje (*tuto analýzu by měli udělat všichni pedagogičtí pracovníci a společně vyhodnotit*)
- zvážit podmínky školy (*jestli jsou zajištěny optimální podmínky materiální, hygienické, personální, psychosociální*)
- zhodnotit zkušenosti, pojmenovat a analyzovat problémy a nedostatky (*v čem spočívají*), vyjasnit si pozitiva a rezervy (*co je dobré, který s pedagogů by mohl škole přinést ještě více*)
- zjistit zda je něco co by škola chtěla zavést nově (*opět je nutné zvážit, zda jsme schopni to uskutečnit, zda pro to máme podmínky a co pro realizaci plánu uděláme*)
- zhodnotit reálné možnosti
- rozhodnout se zda půjde škola svou vlastní cestou kurikula, nebo zda se přidá k některému ze vzorových programů

Zpracování analýzy, by se mělo stát východiskem pro tvorbu ŠVP.

---

⁷ *Manuál k přípravě školního vzdělávacího programu Mateřské školy, 2005, Výzkumný ústav pedagogický v Praze, r. v. 2005*

Každý ŠVP by měl obsahovat části určené RVP PV.

- ❖ Identifikační údaje MŠ
- ❖ Obecnou charakteristiku školy
- ❖ Podmínky vzdělávání (věcné, životospráva, psychosociální, organizace chodu, řízení, personální zajištění, spoluúčast rodičů)
- ❖ Organizaci vzdělávání
- ❖ Charakteristiku vzdělávacího obsahu
- ❖ Vzdělávací obsah, který tvoří integrované bloky
- ❖ Kritéria pro evaluaci

Pokud máme zpracovanou analýzu, máme při tvorbě ŠVP z čeho vycházet. Nezapomínáme, že i ŠVP by měl být rámcem pro práci naší školy. Měl by obsahovat to na co je škola " pyšná“, co je její předností. Ale měl by uvádět i negativa, na kterých hodláme pracovat a odstraňovat je. Měl by uvádět postup, kterým budeme uvedená negativa odstraňovat a horizont do kterého bychom problémem chtěli odstranit. A také je vhodné uvést, kdo bude usilovat o odstraňování negativ.

Na všech částech se nemusí podílet všichni zaměstnanci. Některé části může připravit jednotlivec a popřípadě to pouze s ostatními konzultovat, zda nebylo něco opomenuto. Určitě bychom měli pracovat v týmu na částech, jako jsou podmínky vzdělávání a obsah vzdělávání, charakteristika obsahu a již zmiňovaná filosofie školy.

Jeden člověk by měl potom dokumentu dát finální podobu, aby působil jako ucelený dokument. Také je vhodné uvést na začátku dokumentu obsah, pro snadnější orientaci v dokumentu. Neměly bychom opomíjet, že ŠVP je veřejným dokumentem a tudíž může každý do něj nahlížet.

Měl by být umístěn na viditelném místě, aby byl každému zájemci k dispozici. I když již mnohé z nás určitě znají, co mají jednotlivé části ŠVP obsahovat, tak si dovolím je zmínit.

4.3.1. Identifikační údaje školy

Obsahují základní informace o škole jako je

- ❖ název subjektu
- ❖ adresa školy "
- ❖ název programu
- ❖ zřizovatel
- ❖ www. stránky
- ❖ telefonní kontakt
- ❖ statutární zástupce
- ❖ kdo tvořil ŠVP
- ❖ platnost dokumentu

4.3.2. Obecná charakteristika školy

V této části ŠVP by mělo být uvedeno, vše co je pro školu důležité. Kde se škola nachází, jaká jsou specifika MŠ. Dopravní obslužnost. Současné personální obsazení, vzdělání pedagogů a ostatních zaměstnanců. Popisuje areál MŠ. Popisuje region, tradice, památky.

4.3.3. Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky zahrnují vybavení školy, zahrady, využití všech prostor budovy. Materiální vybavení pro práci učitelky.

Životospráva zahrnuje stolování, pitný režim, skladbu jídelníčku. Ale také prostor pro pohybové vyžití, prostor pro odpočinek dětí. Jak učitelky děti motivují ke zdravému zdravotnímu stylu.

Psychosociální podmínky popisují, jak připravujeme dětem prostředí proto, aby se cítily dobře, bezpečně a spokojeně.

Organizace chodu sděluje, jak je to v mateřské škole zorganizováno, jaký je přibližný režim dne.

V části řízení je popsáno, jak vedení usiluje o to, aby bylo v MŠ dobré klima. Jak probíhá spolupráce, efektivní komunikace. Motivace učitelek k nadstandardním aktivitám.

Personální obsazení informuje o kvalifikovanosti zaměstnanců MŠ. Jak si zaměstnanci a především pedagogičtí pracovníci budou zvyšovat svou kvalifikaci. Jaký je průměrný věk zaměstnanců, zda bude například nutné řešit případné odchody do důchodu, na mateřskou dovolenou. Také uvádí, specialisty, kteří spolupracují s MŠ v odborné péči, nebo nadstandardních aktivitách.

Spoluúčast rodičů uvádí, jak MŠ chce spolupracovat s rodiči. Jakým způsobem. Popisuje, jak se rodiče zapojují do dění školy. Možnosti spolupráce, které mohou ovlivnit a přispět k vzdělávání dětí v MŠ.

4.3.4. Organizace vzdělávání

V této části ŠVP informujeme o tom, jak jsou uspořádány třídy v MŠ. Počty dětí ve třídách, kritéria, podle kterých jsou rozdělovány do jednotlivých tříd. Složení dětí podle věku, integrace ve třídě, zaměření jednotlivých tříd a další případná specifika. V této části uvádíme i nadstandardní aktivity MŠ jako jsou například zájmové kroužky.

4.3.5. Charakteristika vzdělávacího programu

Uvádí především vizi školy, její filosofii. Popisuje co je jejím cílem. Popisuje jaké formy a metody práce nejčastěji užívá a jaké zásady práce vyplývají pro učitelku.

4.3.6. Vzdělávací obsah

Uvádí již konkrétní integrované bloky. Jejich název, charakteristiku integrovaného bloku. Co je cílem jednotlivých bloků, k čemu směřují. Není zcela vhodné detailně popisovat činnosti, může to způsobit omezení v práci každé učitelky. Opět by to měly být obecné informace, které jsou následně rozpracované TVP. Můžeme uvést případná rizika, která se mohou objevit, ale není to nutností.

4.3.7. Evaluace

Zde jsou popsána kritéria evaluace a nastíněn plán evaluace, ze kterého by měl být patrný předmět evaluace, kdo nese za evaluaci odpovědnost a termín její realizace.

Předmětem evaluace by měly být cíle školního vzdělávacího programu, podmínky vzdělávání, vzdělávací obsah, práce pedagoga včetně jeho sebereflexe a výsledky vzdělávání.

4.4. Třídní vzdělávací program

Je manuálem učitelky ve třídě. Měl by objasňovat charakteristiku dětí ve třídě, zda některé z dětí má specifické vzdělávací potřeby. Jak budeme individuálně pracovat. A následně podrobně rozpracovává integrované bloky ŠVP. Jak dlouhou dobu chceme kterému bloku věnovat. Jakým způsobem budeme usilovat o naplňování cílů v každém bloku a jakými činnostmi. Jestli budeme realizovat i činnosti nepravidelné, jako návštěvy muzeí, divadel apod. Jaké formy a metody budeme upřednostňovat a zda nebudeme tvořit například projekt, který je rozpracován následně samostatně. Co by se mělo dítě po ukončení integrovaného bloku naučit.

Měl by to být plán učitelky, který bude sloužit k její potřebě a který bude posléze také evaluovat. Zaměřovat se bude především zda se podařilo naplnit cíle, zda se objevily nějaké obtíže. Jestli jsme zvládli všechno, co bylo naším plánem a pokud ne kdy se k tomu vrátíme a jakým způsobem.

„Třídní vzdělávací program by měla zpracovávat třídní učitelka, resp. učitelky, a to vždy s ohledem na to, co je důležité, co je pro skupinu a jednotlivce potřebné, a nezařazovat to, co by naopak bylo násilné a zbytečné.

Podoba zpracování třídních programů může být různá, záleží na velikosti školy, na počtu a zaměření tříd, na podrobnosti rozpracování ŠVP i na složení dětských kolektivů (včetně homogenních či heterogenních)⁸

---

⁸ Bečvářová, Z. *Současná mateřská škola a její řízení*. Praha: Portál s.r.o., 2003. 10 s. ISBN 80-7178-537-7

II. PRAKTICKÁ ČÁST

V této části mé práce, popíši tvorbu školního vzdělávacího programu naší mateřské školy. V příloze budu prezentovat náš ŠVP. A zhodnotím výzkum, který by měl přispět k objasnění, zda opravdu mateřské školy tvoří své vzdělávací programy týmově. A zda nové pojetí kurikula je podle zkušeností učitelek pro ně přínosem v jejich práci.

1. Tvorba ŠVP MŠ CHVALŠINY

1.1. Úvod, filosofie školy

Než jsme začaly tvořit náš ŠVP shodly jsme se na tom, že koordinátorem bude naše vedoucí učitelka. My se budeme spolupodílet v největší možné míře, ale finální podobu našemu ŠVP dá právě ona. Pro lepší pochopení a následné zpracování dokumentu se vedoucí učitelka ujala také funkce editora. Usoudila, že se každý vyzná ve svých poznámkách, a proto bude pro ni snadnější si poznámky tvořit sama. Také jsme si uvědomily, že každá z nás se snaží vzdělávat co možná nejlépe, ale názory lektorů mohou být rozdílné, takže se můžeme dostat i do rozporu s názorem ostatních kolegyň. Proto jsme si ujasnily, že pokud dojde k neucelenému názoru, budeme respektovat názor většiny pedagogického týmu a při dalším hodnocení našeho ŠVP se můžeme vyjádřit, zda se nám názor většiny osvědčil anebo s ním stále nesouhlasíme a proč. Opět budeme své poznatky konfrontovat s ostatními.

Každá z nás dostala za úkol podle analýzy SWOT zpracovat

silné a slabé stránky naší mateřské školy. Touto analýzou jsme zpracovávaly všechny části ŠVP a následně využívaly při tvorbě ŠVP.

Při tvorbě našeho ŠVP jsme si sedly a začaly hovořit o tom, co je pro nás důležité. A co je důležité pro dítě, které navštěvuje naší mateřskou školu. Každá z nás přednesla svůj názor a my hledaly myšlenky, které nám jsou všem nejbližší. Na konec jsme se shodly v myšlence, že pouze dítě, které se cítí spokojeně a bezpečně je schopné se optimálně rozvíjet. A tím jsme dospěly k filosofii naší školy. Připravit dětem takové prostředí, ve kterém se budou cítit dobře a bezpečně a tím budou mít podmínky pro to, se dále rozvíjet a poznávat svět.

Dítě, které něco trápí a má strach, je zcela pohlceno tímto problémem a není schopno, byť s vypětím všech svých sil, dosahovat nějakých cílů a něčemu se učit. A protože jsem se již zmiňovala, že každé dítě se vyvíjí jinak a má svá specifika, je nutné respektovat i jeho adaptační schopnosti na prostředí mateřské školy. Není vhodné ho tlačit do řízených činností, pokud není adaptováno a necítí se jistě.

1.2. Identifikační údaje školy

Nepovažovaly jsme tuto část za méně důležitou, ale domnívaly jsme se, že není nutné, abychom na ní pracovaly všechny. Dobrovolně se této části ujala jedna z nás a potom s výsledkem ostatní seznámila. Reagovala jsem jako nejmladší z pedagogického týmu, že by bylo vhodné uvést [www.stránky školy](#) a e mailovou adresu. Ostatní kolegyně souhlasily a tak jsme jen tyto údaje doplnily.

1.3. Obecná charakteristika školy

I tuto část jsme zhodnotily jako vhodnou pro práci jedné z nás a následné připomínkování ostatními. Při připomínkování jsme využívaly vypracované analýzy swot. Každá považujeme nějakou oblast charakteristiky za důležitou a tak jsme při konfrontování doplnily o další údaje, námi považované za důležité.

Dostaly jsme se do diskuse v místech, kdy jsme charakterizovaly zahradu a její prostředí. Já jsem chtěla uvést další plány pro rozšiřování enviromentální výchovy, ale kolegyně se mnou nesouhlasily. Domnívaly se, že prostředí okolo naší MŠ dává mnoho příležitostí pro enviromentální výchovu a není nutné tomu přizpůsobovat zahradu. Protože to byl názor většiny, rozhodla jsem se ho akceptovat. S tím, že při tvorbě TVP si zařadím některé prvky enviromentální výchovy do péče o zahradu a estetické prostředí zahrady.

1.4. Charakteristika vzdělávacího programu

K této kapitole ŠVP naší mateřské školy jsme se vyjadřovaly všechny učitelky, ale také ostatní zaměstnanci. Každá z nás, napsala, co je pro její práci důležité. Co je důležité proto, aby se jí dobře pracovalo. Co je důležité proto, aby dítě MŠ rádo navštěvovalo. A jak to udělat, aby se rádo učilo novému. Každá z nás sepsala své myšlenky a postřehy na papír a postupně jsme je pak konfrontovaly. I v této části jsme podle vypracovaných analýz hodnotily silné a slabé stránky. Mohly jsme použít některou z myšlenek, některého filosofa, ale shodly jsme se na tom, že pro naši práci jsou důležité naše myšlenky a postoje. Každá z nás je vyjádřila písemně. Po-té jsme se na společné poradě snažily

najít vše, co bylo v našich myšlenkách podobné, nebo se něčím shodovalo. A to, co uvádíme v charakteristice vzdělávacího programu, nám z našich myšlenek vyplynulo. Školnice se vyjadřovala k estetice prostředí naší MŠ. A rozhovorem jsme dospěly k závěru, že pokud bude prostředí mateřské školy vždy čisté a uklizené, bude se pohodově cítit každý z nás. Kuchařka se vyjádřila ve smyslu, že pokud se budou děti cítit dobře a budou spokojené, budou i s větší chutí jíst. K životosprávě se později vyjádřila v kapitole životosprávy v ŠVP.

1.5. Podmínky vzdělávání

1.5.1. Věcné podmínky

K této kapitole se vyjadřovala také každá z nás, charakterizovaly jsme především vybavenost tříd. Dospěly jsme k závěru, že hraček a didaktických pomůcek máme celkem dostatek. Hračky samozřejmě podléhají dětské manipulaci, i když společně s dětmi máme vytvořené pravidlo, že ani hračku to ve školce nesmí bolet. Já jsem uvedla, ze své analýzy, jako negativum skříňky, do kterých se ukládají hračky. Je to nábytek přibližně 30 let starý vysoký asi dva metry. Ve spodní části nábytku jsou umístěny velké kontejnery, s ostrými hranami. Děti je používají k tomu, aby mohly manipulovat s hračkami, které jsou umístěny v policích, kam nedosáhnou. A tím se zcela zbytečně zvyšuje riziko, úrazů. Nábytek sice na první pohled není až tak opotřebovaný, ale dvířka na uzavíratelných skříňkách vypadávají, postupně jsme nuceni je vyndávat. Kolegyně trvaly na tom, že je nábytek vyhovující a já jsem apelovala na nedostatky. Děti nemohou samostatně manipulovat s věcmi, hrozí zde riziko úrazů. Dostala jsem za úkol připravit návrh řešení. Ten byl následně odsouhlasen a zakomponován

do ŠVP. Další kolegyně společně s paní školnicí uvedla jako nedostatek vybavení v šatnách, které je přibližně stejně staré jako nábytek ve třídách a přestávají plnit svou funkčnost. Dále jsme v této kapitole uvedly záměry paní školnice na estetiku společných prostor a uvedly návrh řešení a časový plán. Dále jsme se zaměřily i na estetiku stravovacích prostor, protože i když se paní kuchařka bude snažit připravovat stravu co nejpestřejší, pokud nám nebude v jídelně příjemně, bude obtížné efektivně motivovat děti k jídlu. Jako jeden z aktuálních problémů, který jsme chtěly jako učitelky řešit, bylo zázemí pro nás. Již několik let jsme upozorňovaly na nevyhovující prostory pro zázemí učitelek, to se také ukázalo ve zpracovaných analýzách. Ale vedoucí učitelkou nebyly připomínky akceptovány. Tak nyní jsme kolektivně apelovaly všechny na potřebu vytvoření vhodnějšího zázemí.

Postupně jsme tímto způsobem spolupracovaly na všech věcných podmínkách, které se týkaly prostorů a vybavení v budově školky. Při řešení podmínek zahrady, jsme se opět dostaly do diskuse. Především v tom, že zřizovatel a ředitelka ZŠ a MŠ trvají na zpřístupnění zahrady. My jako učitelky s tímto důrazně nesouhlasíme, protože při každodenní práci zjišťujeme, jak je zahrada užíváním ostatní veřejností ničena a devastována. Obec zřídila dvě dětská hřiště v obci a domníváme se, že na obec s 1000 obyvateli je to dostačující. A především z důvodu bezpečnosti dětí navštěvujících naší mateřskou školu se domníváme, že by měla být využívána pouze dětmi navštěvující mateřskou školu. Ti mohou zahradu užívat i po odchodu z MŠ pod dohledem rodičů.

1.5.2. Živospráva

V této kapitole jsme spolupracovaly především s paní kuchařkou a vedoucí stravování ZŠ a MŠ. K této části ŠVP přispěl i dotazník vyplněný rodiči. Na přání rodičů zařazovat i jídla zdravé výživy, se vedoucí kuchyně snaží vytvářet vyvážený jídelníček. Je nutné si uvědomit, že bio stravu a zdravou výživu je sice vhodné zařazovat, ale některé děti nepřicházejí s tímto typem stravy do styku a tudíž taková jídla neznají. Je tedy nutné je postupně s touto stravou seznamovat a motivovat je k ochutnání takového typu jídla. Jako vhodnou motivaci nabízíme seznámení dětí se složením jídla. Ozřejnění, které složky jídla jsou zdravé prospěšné, proč a čím. Motivaci dětí k jídlu jsme přijaly za úkol především my učitelky. Způsob motivace dětí k jídlu je v kompetenci každé učitelky, ale je důrazně odmítáno nucení do jídla.

Dostatek pohybu se snažíme dětem umožnit jak ve třídách, tak především při pobytu venku. V I. třídě je prostor pro pohybové vyžití dětí omezen, a proto se zde preferují pohybové hry s pravidly. Protože nyní nově se učitelky na třídách každým rokem obměňují. Uvedly jsme tyto podmínky jen obecně a každá učitelka si je rozpracuje ve svém TVP.

Podmínky pro odpočinek jsme prodiskutovaly s rodiči na schůzkách a následně na poradách. Kolegyně se domnívaly, že je odpolední spánek nezbytný pro zdravý vývoj dítěte. Ale protože přání rodičů, podle zpracovaných dotazníků a konzultací s rodiči byla odlišná, usilovaly jsme o zvolení kompromisu. Výsledek je uveden v ŠVP.

1.5.3. Psychosociální podmínky

V této části ŠVP jsme se také dostaly do poměrně velké diskuse. Důvodem bylo to, že já z pozice rodiče, kterému se děti docela obtížně adaptovaly na prostředí MŠ, jsem usilovala o možnost přítomnosti rodičů během dne v MŠ. Uvedla jsem to také jako negativum ve své analýze. Kolegyně se mnou nesouhlasily, protože ze své dlouholeté praxe zastávají názor, že dítě, které se obtížně adaptuje, se v přítomnosti matky, nebo některého z rodičů, nebude zapojovat do žádné činnosti a adaptace se tím zcela zbytečně prodlužuje. Tuto část jsme opravdu projednávaly poměrně dlouho. Po-té co jsem apelovala na vizi, kterou jsme přijaly za svou v našem ŠVP jsme sepsaly návrhy písemně. Potom jsme postupně návrhy projednávaly, forma dotazníků se zdála být vhodná pro poznání dítěte, ale kolegyně si chtěly dát čas na rozmyšlenou. Domnívají se, že dítě se zcela jinak projevuje v MŠ a jinak doma.

Shodly jsme se na tom, že je důležité dodržovat určitá pravidla ve třídě, ale že pokud dětem pravidla pouze oznámíme, tak je nerespektují a nedodržují. A protože se některým z nás už z praxe ověřilo, že pokud si děti vytvoří pravidlo samy, dokážou si je i poměrně efektivně dodržovat a upozorňovat ostatní na porušení těchto pravidel, dohodly jsme se, že bude naším cílem je tvořit společně s dětmi. Také ze své praxe již víme, že dokážou být děti i zlé k druhému a především pokud zažívají neúspěch samy, dospěly jsme k závěru, že budeme děti hodnotit buď popisným způsobem, nebo pozitivně. Negativní hodnocení se budeme snažit minimalizovat. Budeme se snažit efektivně komunikovat s dětmi. A pokud budeme mluvit s dětmi efektivně my, děti se postupně naučí komunikovat tak také. A pokud budeme oceňovat

přátelství a přistupovat ke každému empaticky, domníváme se, že bychom postupně mohly dosáhnout stanoveného cíle. A protože víme, že pro dítě je nejdůležitější a nejrespektovanější osobou rodič, navázání partnerského vztahu s rodiči pro nás bylo samozřejmostí. V této části jsme se poměrně shodovaly v názorech.

1.5.4. Organizace chodu

Tuto část si vypracovávala vedoucí učitelka sama a ostatní učitelky a paní školnice s ní pouze seznámila a dotázala se, zda má některá z nás připomínky. Protože tento chod MŠ je průběžně upravován, podle toho jak se během let potřeby dětí, rodičů a zaměstnanců MŠ vyvíjely, nebylo potřeba nijak velké diskuse a řešení.

1.5.5. Řízení MŠ

V části ŠVP, která se týká řízení, jsme písemně vyjádřily každá, co by pro naši práci bylo optimální. A vedoucí učitelka si poznámky vzala a upravila tak, aby byla ona ochotna to respektovat jako vedoucí pracovník. Potom nás se svým záměrem seznámila.

1.5.6. Personální a pedagogické zajištění

Tuto část ŠVP si zpracovala opět vedoucí učitelka a nás sní, seznámila.

1.5.7. Spoluúčast rodičů

Tuto část jsme opět tvořily v týmu, protože spolupráci s rodiči považujeme za důležitou. Velmi nám pomohly vypracované analýzy. Chtěly jsme znát názory všech zaměstnanců jak to dělat, aby se rodiče

stali našimi partnery. Kolegyně vyjádřily obavy z toho, že učitelky v MŠ jsou rodiči znevažováni. Ať se snaží učitelky v MŠ, jak chtějí, najdou se vždy rodiče, kteří jejich kvalifikovanost, profesionalitu a vůbec jejich práci budou znevažovat před dětmi. Tak jsme metodou brainstormingu, začaly psát na obrovský arch papíru nápady jak získat rodiče jako partnery ve spolupráci MŠ. Objevily se tam opravdu zajímavé nápady, některé z nich opravdu neuskutečnitelné. Posléze jsme označily reálné a námi akceptovatelné nápady, které jsme do ŠVP zapracovaly.

1.6. Vzdělávací obsah

Tuto část ŠVP jsme vypracovávaly týmově, nejprve jsme si ujasnily co je pro náš vzdělávací obsah důležité. Shodly jsme se, že pro specifikum naší mateřské školy je nejvhodnější rozdělení do ročních období a jejich charakteristik. Ale chtěly jsme obsah vytvořit zajímavější a lákavější pro děti, a tak jsme se rozhodly, že integrované bloky propojíme s pohádkami. Postavy z pohádek nás budou provázet, vždy celým jedním integrovaným blokem a pohádka se setká s další pohádkou a předá "poselství" nás provázet dalším blokem jiné pohádkové postavě. Snažily jsme se volit tradiční pohádky, které jsou dětem blízké a se kterými se nám nejspíše nejnadhěji budou charakterizovat roční období. Stále jsme při tvorbě vzdělávacího obsahu měly jako zpětnou kontrolu rámcové cíle. A při tvorbě vzdělávací nabídky jsme usilovaly nejen o to, abychom uváděly cíle a činnosti obecně, ale vždy jsme se zeptaly: " Co se dítě naučí?", " S jakou hodnotou se potká?", " Zda bude mít možnost ovlivnit situaci? „. Možná v některých tématických celcích bude vypadat, že se záměry a cíle opakují, ale je na každé učitelce, aby si je rozpracovala postupně tak, aby se dítě

posouvalo dále a vždy se naučilo něco nového. A stále měla na zřeteli jeho individualitu a specifika. Aby si přizpůsobila a připravila činnosti podle složení dětí ve své třídě. Naším cílem bylo vytvořit vzdělávací obsah, který budeme mít možnost využít déle než jeden rok. A protože si učitelka přechází s dětmi do třídy předškolních dětí, má možnost flexibilně navázat na to co se učily děti v I. třídě MŠ. Může zavzpomínat společně s dětmi, co s pohádkovými postavami prožily a mohou na to navázat, ověřit si co už umí a zvládnou, zkusit a poznat nové.

1.7. Evaluační systém

V této části ŠVP jsme dost tápaly. Jak by měl evaluační systém vypadat a co by v něm mělo být uvedeno. Po absolvování seminářů týkajících se evaluace, jsme se tedy daly do tvoření. Rozhodly jsme se, že na úrovni ŠVP budeme evaluovat podle potřeby nejdéle však každé dva roky. V horizontu dvou let budeme evaluovat celý ŠVP. Cíle a záměry budeme evaluovat každý rok. Práci pedagogického sboru budeme evaluovat na úrovni sebehodnocení a následně hodnocení vedoucí učitelky na základě hospitací a práce učitelky, také každý rok. Vytvořily jsme si kritéria pro evaluaci. Vytvořily jsme si "systém" ve kterém je uveden náš záměr nebo předmět evaluace, časový horizont do kdy ho chceme splnit, kdo se bude podílet na plnění tohoto záměru a tím i za plnění bude zodpovídat, technika evaluace. Vzniklý školní vzdělávací program je v příloze práce.

2. Výzkum

Dotazníkovou metodou bylo dotázáno 40 pedagogických pracovníků, které odpovídaly na otázky týkající se tvorby Školního vzdělávacího programu.

2.1. Charakteristika výzkumu

Mým záměrem ve výzkumu byla snaha o zmapování funkčnosti ŠVP PV v mateřských školách. Zda byly programy skutečně tvořeny týmově anebo zda stále přetrvává tendence předkládat učitelkám hotové programy, podle kterých potom mají pracovat.

Zvolila jsem dotazníkovou metodu, kterou jsem se snažila oslovit co učitelky z různých MŠ. Protože, jsem si uvědomila riziko toho, že pokud budu oslovovat učitelky ve stejných MŠ, mohly by být ovlivňovány, snažila jsem se oslovit vždy jednu učitelku z jedné MŠ.

Oslovila jsem tedy 40 učitelek z různých mateřských škol. Obávala jsem se, že i když jsem usilovala o to, aby nemohly být odpovědi ovlivňovány další osobou, budou chtít kolegyně uvádět, jak tvorba jejich ŠVP PV byla podle pravidel týmové práce a jak se vše zdařilo. Snažila jsem se otázky v dotazníku formulovat tak, aby nejlépe ozřejmily, zda školní vzdělávací programy byly tvořeny týmově a zda je učitelky považují za přínos ve své pedagogické práci.

2.2. Stanovení hypotézy výzkumu

Každá mateřská škola, má vytvořený svůj ŠVP PV. Otázkou sestává, zda byly ŠVP PV vypracovávány v souladu s RVP PV. Většina

mateřských škol, usilovala o tvoření ŠVP PV podle daných pravidel v RVP PV, ale ze zkušenosti vím, že některé MŠ podle pravidel uvedených v RVP PV své programy netvořily. Splnily povinnost vytvořit povinný dokument pro každou mateřskou školu, ale jejich tvorba byla pouze legislativní. Nepřinesla žádný efektivní přínos učitelkám mateřských škol. A nesplnila záměry tvorby ŠVP PV. Předpokládám, že se tato skutečnost ověří výzkumem. Že výsledky výzkumu ukážou, že většina MŠ tvoří své programy podle pravidel daných RVP PV, ale najdou se i takové mateřské školy, které tvořily programy v rozporu s RVP PV. Otázkou je, kolik takových mateřských škol bude.

2.3. Sestavování výzkumu

Nejprve jsem se zamyslela nad tím, co vlastně chci zjistit a co k tomu potřebuji vědět. Důležité pro mě bylo zjistit, zda ostatní učitelky využívají své školní vzdělávací programy k usnadnění své práce, zda vůbec mají zájem takové programy tvořit. Jestli ředitelky jsou ochotné zodpovídat za program, který je týmovou prací, nebo zda je raději vytvoří samy a potom si za svým programem stojí. Zda se učitelky vůbec podílely na tvorbě ŠVP.

Otázky uvedené v dotazníku:

- 1) V mateřské škole pracuji jako: a) učitelka, b) vedoucí učitelka, c) ředitelka.
- 2) ŠVP PV jsme tvořily: a) týmově: (*doplnila jsem tuto otázku o podotázky, které mají upřesnit v jakém rozsahu*)
  - I. podílely jsme se na více jak 50% ŠVP
  - II. 75% ŠVP bylo vypracováno jednou osobou

b) vypracovávala ho ředitelka

c) vypracovávala ho ředitelkou pověřená osoba

(při odpovědi b, c jsem uvedla opět doplňující otázku c, rozdělenou na odpovědi I., II., III. Chtěla jsem objasnit důvod, proč nebyl vypracován ŠVP týmově)

- I. kolegyně se obávaly spolupodílet se na tvorbě (nevěděly jakým způsobem ho tvořit)
  - II. neměly zájem (domnívaly se, že bude nefunkční)
  - III. ředitelka tvorbu ŠVP s nikým nechtěla konzultovat (ŠVP předkládala jako hotový)
- 3) Podíleli se na tvorbě všichni zaměstnanci MŠ
- a) Ano
  - b) Ne
- 4) Spolupracovali jste na tvorbě ŠVP s rodiči
- a) Ano (prosím uveďte jak)
  - b) Ne
- 5) Podílela jste se na tvorbě některé jeho části (uveďte na které)
- 6) Projednávali jsme společně všechny části ŠVP a případně upravovali podle návrhů
- a) Ano
  - b) Ne
- 7) Měla jsem možnost ovlivnit tvorbu každé části ŠVP
- a) Ano
  - b) Ne
- 8) Považujete Váš ŠVP za funkční

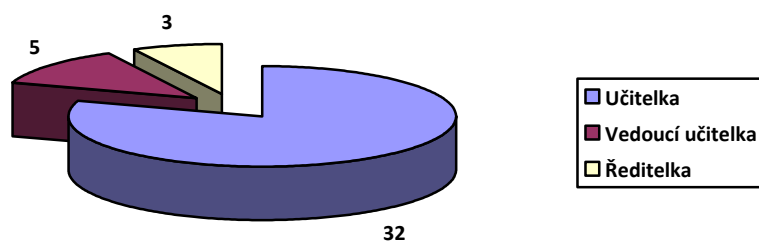
- a) Ano
  - b) Ne (uveďte prosím proč)
- 9) Používáte při své práci Váš ŠVP, k usnadnění si své práce
- a) Ano
  - b) Ne
  - c) Někdy
- 10) Domníváte se, že bylo tvoření ŠVP přínosem pro Vaši práci
- a) Ano (uveďte prosím v čem)
  - b) Ne (uveďte prosím proč)

2.4. Vyhodnocení výzkumu

V této části vyhodnotím otázky kladené v dotazníku. Možná, že z vyhodnocení vzejdou další otázky, které by bylo vhodné zodpovědět. Domnívám se, že dnešní mateřské školy dokážou tvořit ŠVP pro své školky. Někdy se možná objeví problémy v komunikaci a týmové spolupráci, ale každý z nás se stále učí něčemu novému. Považujme to tedy za naši osvojenou kompetenci, kterou jsme touto činností dosáhly.

1) Otázka mapovala profesní zařazení respondentů.

„ V mateřské škole pracuji jako.“

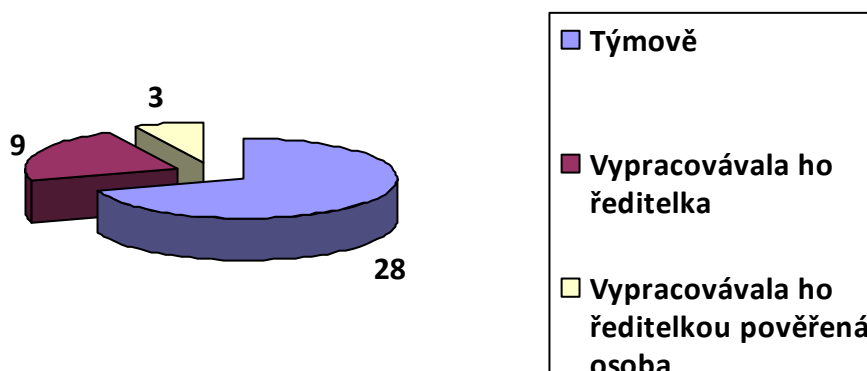
Obr. 1

Z grafu je patrné, že dotazník vyplňovaly především učitelky mateřských škol.

2) Tato otázka měla objasnit, zda byly ŠVP PV tvořeny týmově nebo nikoliv. Ale v okamžiku, kdy jsem navrhla odpověď ano či ne, mně napadaly další otázky. Proč nebyl ŠVP PV tvořen týmově? Nakolik se všichni spolupodílely na vzniku ŠVP PV? V prvním grafu znázorním odpověď na základní otázku. Byl ŠVP PV tvořen týmově?

„ŠVP jsme tvořily:“

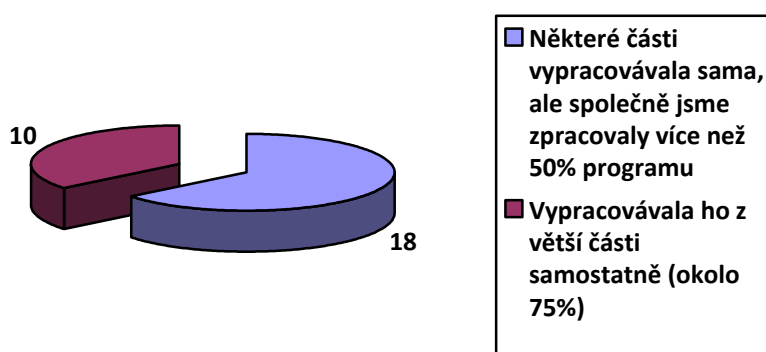
Obr. 2

Z grafu opět vidíme, že mateřské školy opravdu usilují o týmovou práci, která je dána RVP PV, při tvorbě školních vzdělávacích programů.

Minimum respondentů odpovědělo, že ho tvořila ředitelkou pověřená osoba, opět by bylo zajímavé zjistit, proč ředitelka někoho pověřovala, co jí k tomu vedlo.

V dalším grafu bude znázorněno jak dalece při tvorbě ŠVP pracovaly týmově.

„Z jaké části jsme ŠVP tvořily týmově: „

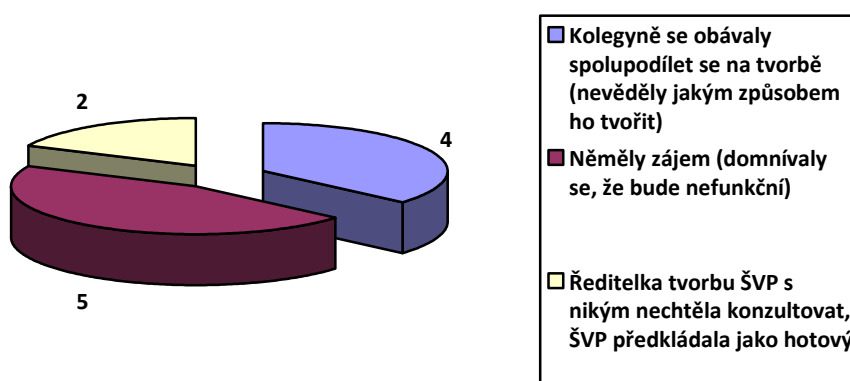

Obr. 3

Většina dotázaných odpověděla, že se podílely na více jak 50% ŠVP. Z toho je zřejmé, že i kompetenci spolupracovat v týmu, dokážeme zvládnout. Ale i z této odpovědi mi vyplývá další otázka. Proč zbylé kolegyně odpověděly, že větší část, přibližně 75% přece jen tvořila ředitelka, nebo jí pověřená osoba samostatně. Domnívá se, že ostatní nejsou dostatečně kvalifikováni k tvorbě ŠVP? Nebo jim chtěla ulehčit práci a předložit jim ŠVP téměř hotový a společně dotvořit například pouze tématické bloky a obsah vzdělávání?

Následující graf nám objasní, proč tedy vznikaly ŠVP, které tvořila buď sama ředitelka anebo ředitelkou pověřená osoba. Tady mě výsledek překvapil. Z grafu vyplývá, že některé učitelky nemají zájem na tvoření ŠVP, ale proč? Domnívaly se, že jim nepřinese žádný přínos v jejich práci?

„ Vypracovávala ho samostatně, protože: „

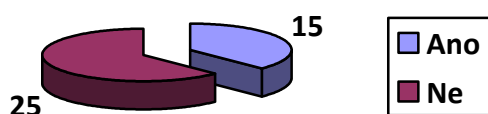
Obr. 4

Z grafu je patrné, že některé ředitelky, předložily programy už hotové a učitelky podle nich měly pracovat. Možná to některé učitelky ani nepřekvapilo, protože to bylo tendencí minulé doby. Ale je nutné podotknout, že je to v rozporu s RVP PV.

Dokážu pochopit učitelky, které se bály tvořit ŠVP, protože to bylo něco, co mělo být jejich „ vizitkou“, za kterou ponesou zodpovědnost. A po tolika letech, kdy jim byly předkládány různé plány, mají vytvořit svojí vizi, podle které budou vzdělávat. Ale nedokážu pochopit, že učitelka nemá zájem se podílet na tvorbě ŠVP PV. Možná by se pak měla paní učitelka zamyslet, zda je pro ni zvolená profese opravdu ta pravá.

- 3) V této otázce jsem chtěla zmapovat, zda slovo „společně“ znamená, opravdu všichni zaměstnanci mateřské školy, nebo pouze pedagogičtí pracovníci.

„Podíleli se na tvorbě ŠVP všichni zaměstnanci mateřské školy: „

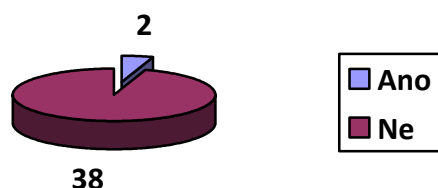

Obr. 5

Výsledkem je zjištění, že se opravdu podílely spíše učitelky mateřských škol, než opravdu všichni. Možná by bylo vhodné si do ŠVP uvést jako vizi: „Budeme usilovat o spolupráci se všemi zaměstnanci mateřské školy, jako k partnery podílející se na vzdělávání a výchově dětí naší mateřské školy.“

4) Tato otázka společně s grafem navazuje na předchozí. Tento graf nám znázorňuje, zda podle RVP PV jsme dokázaly přijmout jako partnery i rodiče dětí, kteří navštěvují naši mateřskou školu.

„*Spolupracovali jste na tvorbě ŠVP s rodiči* „

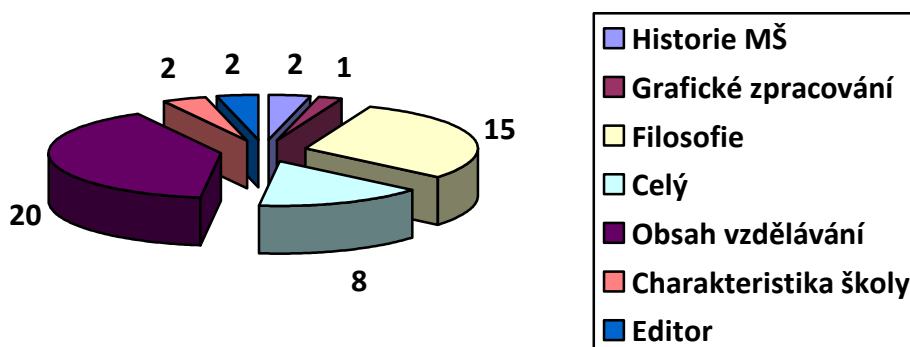

Obr. 6

Z grafu je patrné, že ne. Ale já se domnívám, že je nedokázaly přijmout jako partnery samotné tvorbě ŠVP PV. Někteří rodiče ani netuší, že se v mateřských školách vzdělává podle nějakého programu a že se usiluje o dosahování nějakých cílů. Myslím si, že by opět bylo vhodné vytvořit si z tohoto výsledku další vizi mateřské školy. Že, mateřská škola seznámí rodiče se vzdělávacím plánem, vysvětlí jim podstatu a vyzve je k partnerské spolupráci.

5) V této otázce jsem se zabývala tím, na jakých částech ŠVP se dotazované učitelky podílely.

„ Podílela jste se na tvorbě některé jeho části, (uved'te na které) „

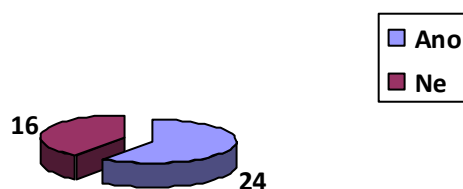

Obr. 7

Na grafu vidíme, že především obsah vzdělávání je konzultován a vypracován v týmu. To ukazuje, že je i pro učitelky důležité, aby jim jejich ŠVP byl srozumitelný a usnadňoval jim vzdělávání dětí a jejich plánování. Další částí ŠVP, na které se učitelky nejvíce podílely, je filosofie školy. Jak jsem se již v úvodu své práce zmiňovala, je důležité, aby se všichni ztotožňovali s filosofií školy, jinak ŠVP ztrácí svou funkčnost.

- 6) Další otázkou bylo, zda se alespoň projednávaly všechny části ŠVP společně a popřípadě upravily.

„Projednávali jsme společně všechny části ŠVP a případně upravovali podle návrhů“

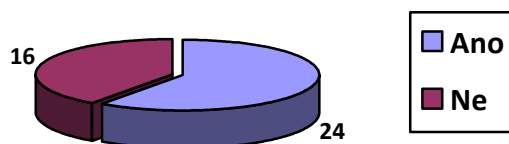

Obr. 8

Výsledek grafu nám ukázal, že i když ŠVP byly tvořeny týmově, některé části projednávány nebyly. Vypracovala je zřejmě jedna osoba, mohlo by se jednat o části jako je identifikační údaje apod.

- 7) Na předchozí otázku navazuje i tato a také potvrzuje závěr z předešlé otázky. Pokud nebyly projednávány všechny části ŠVP společně, tak nemohly učitelky ani ovlivnit tvorbu každé části. Výsledek je shodný a tím se nám potvrzuje i hypotéza.

„Měla jsem možnost ovlivnit tvorbu každé části ŠVP“

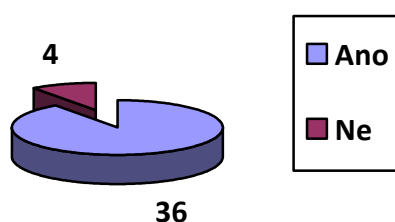
Obr. 9

Graf znázorňuje, že z 28 učitelek mělo pouze 24 možnost ovlivnit každou část ŠVP. Ostatní 4 učitelky ovlivňovaly pouze některé části a zbývajících 12 učitelek netvořilo ŠVP týmově.

- 8) Tato otázka měla uvést, zda učitelky svůj ŠVP považují za funkční, nebo nikoliv. Ale protože, mě opět napadlo, když ne, tak proč? Musela jsem uvést doplňující otázku. Její vyhodnocení je znázorněno v dalším grafu.

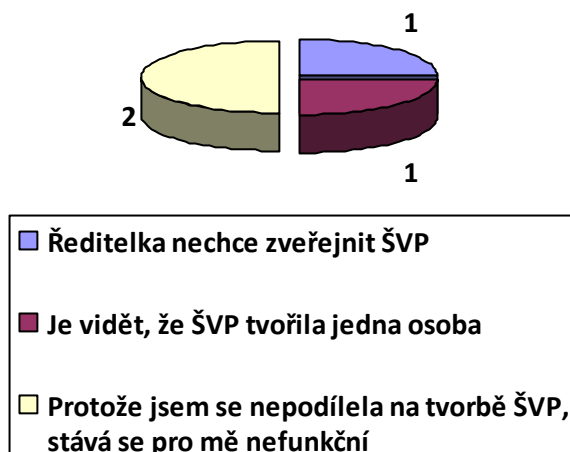
„Považujete Váš ŠVP za funkční „

Obr. 10

Z grafu je patrné, že většina dotázaných považuje svůj ŠVP program za funkční a zřejmě jim je opravdu přínosem v jejich tvůrčí práci. Vyplývá z toho, že i učitelky, kterým byl ŠVP předložen jako hotový ho ke své práci používají a nějakým způsobem je i pro ně přínosem. Následující graf znázorní důvody, proč ho zbylé 4 učitelky za funkční nepovažují.

„ ŠVP za funkční nepovažují, protože „

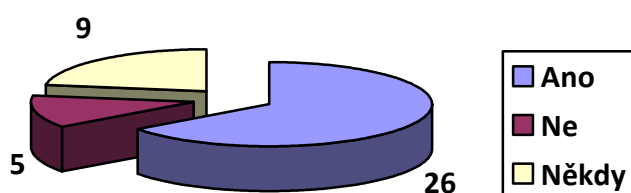

Obr. 11

Čtyři učitelky, které se vyjádřily, že nepovažují ŠVP za funkční a uvádějí tyto důvody. Uvedené důvody jsou spíše k zamyšlení, než aby věcně vypovídaly o nějaké převaze názoru o nefunkčnosti ŠVP.

- 9) Nyní jsem se chtěla dozvědět, zda využívají učitelky při své práci ŠVP. Proto naše ŠVP tvoříme, abychom je dokázaly využít při své práci a usnadnily jsme si ji.

„ Používáte při své práci Váš ŠVP, k usnadnění si Své práce „

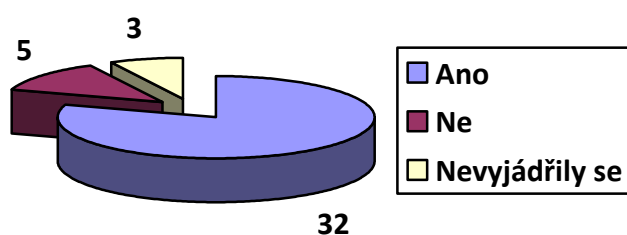
Obr. 12

35 dotázaných využívá ŠVP ke své práci, když ne vždy, tak alespoň někdy. Z dlouholeté praxe, mohou učitelky vědět jak efektivně pracovat a program využijí pouze v okamžiku, kdy potřebují. Pět učitelek odpovědělo, že ŠVP nepoužívá, nemohou tedy pracovat efektivně a v souladu s RVP PV.

- 10) V poslední otázce jsem se zabývala tím, jestli samotná tvorba byla přínosem pro učitelku. Tak jako u dětí víme, že co si dítě prožije a vyzkouší, tak se tomu snáze naučí, platí u dospělého také. Proto si myslím, že každá učitelka, která se na tvorbě ŠVP pracovala, ho považuje za přínos a posouvá jí v profesní práci pedagoga. Pokud

považuje učitelka tvorbu ŠVP za přínos, chtěla jsem vědět v čem a stejně tak v případě, že ne.

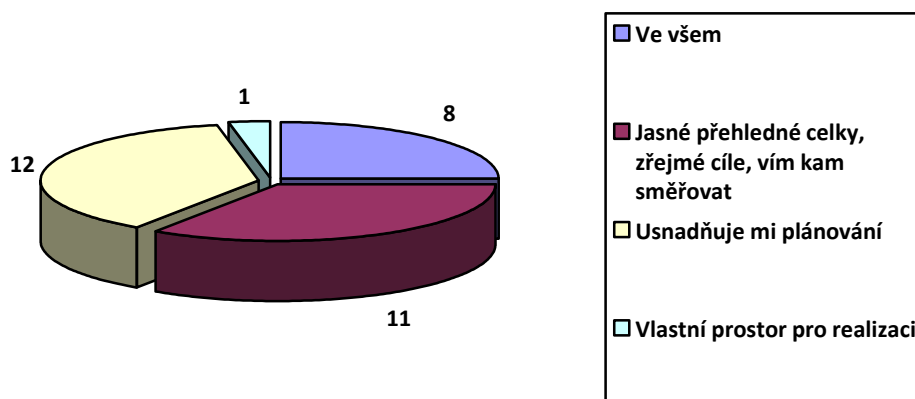
„ Domníváte se, že bylo tvoření ŠVP přínosem pro Vaši práci „

Obr. 13

Výsledek grafu nám potvrzuje, že opravdu, pokud se učitelka podílela na tvorbě, stává se následně pro ni ŠVP přínosný. Usnadňuje jí práci, plánování. Je pro ni plánem, jak pracovat a kam směřovat. Ale zároveň jí vytváří prostor pro vlastní realizaci vzdělávání, nijak ji nesvazuje a má možnost plně uplatnit svojí tvořivost a kreativitu. Poslední graf znázorňuje v čem přínosem tvorba ŠVP byla.

„ Pokud ano, uveďte prosím v čem „

Vyhodnocení otázky nám ukazuje, že učitelkám vyhovují rozplánované celky, které na sebe logicky navazují a vzájemně se propojují. Tím vyplývá další názor, že jim ŠVP usnadňuje plánování. Některé ho zhodnotily přínosný jako celek. A jedna učitelka vyjádřila, že v něm nachází prostor pro realizaci.

2.5. Závěr výzkumu

Vyhodnocení výzkumu ukázalo, že většina mateřských škol tvořila své ŠVP PV týmově, anebo alespoň ŠVP PV projednávaly, vyjadřovaly se k němu a tím ho mohly i ovlivnit. Pokud tvořily programy tímto způsobem, stává se pro ně funkčním a využívají ho ve své práci.

Jako negativum při tvorbě ŠVP PV se ukázalo, to že nedokážeme ještě rodiče oslovit jako partnery ve výchově a vzdělávání. Rodič je odborníkem především na dítě a my jsme odborníky na výchovu a vzdělávání. A protože doplňujeme svým působením rodinnou výchovu, bylo by zcela určitě optimálně efektivní přizvat rodiče

jako partnery a tvořit s nimi program ŠVP PV. Stejně tak, bychom měly považovat za partnery další zaměstnance školy, protože i oni svou přítomností, komunikací a samotnou prací v MŠ působí na dítě. A pokud vše co se v MŠ děje má být prospěšné dítěti, je důležité sjednotit cíle a postoje se všemi zaměstnanci MŠ.

Z vyhodnocení výzkumu je také patrné, že stále jsou mateřské školy, kde ještě nedokážou aktivně a efektivně pracovat podle kritérií uvedených v RVP PV, přestože jsou závazné. To může ovlivňovat spousta faktorů. Pedagogové neporozuměli dostatečně RVP PV, nebo se neúčastnili seminářů, které napomáhaly při zařazení RVP PV do praxe MŠ.

Z uvedeného výzkumu, mi vyplynuly i další otázky, které by vedly k dalšímu hlubšímu výzkumu, který by vedl ke zjištění například které části ŠVP byly obtížné při tvorbě, pro učitelky. Nebo by mohl vést k mapování efektivní komunikace při tvorbě ŠVP PV.

Závěr

Vypracování mé bakalářské práce, mi bylo přínosem pro mou praxi jako učitelky mateřské školy. Ověřila jsem si osvojení si RVP PV v praxi při tvorbě ŠVP. Tvorba školního vzdělávacího programu mě bude provázet, celou dobu mé praxe v mateřské škole a je pro mou práci nezbytná.

V praktické části, jsem si chtěla ověřit, jak dalece dokážou tvořit ŠVP svých MŠ ostatní učitelky. A zda je ještě stále při tvorbě ŠVP, se co učit. Výzkumná část mi potvrdila mé domněnky a nastínila další otázky, které vyplývají z tvorby školních vzdělávacích programů.

Seznam použité literatury:

Bečvářová, Z., *Současná mateřská škola a její řízení*, 1. vyd. Portál 2003. ISBN 80-7178-537-7

Havlíková, M. a kol., *Zdravá mateřská škola*, 1. vyd. Portál 1995.

Eyrovi, L. a R., *Jak naučit děti hodnotám*, 1.vyd. Portál 2000. ISBN 80-7178-360-9

Dvořáková, H., *Pohybem a hrou rozvíjíme osobnost dítěte*, 1. vyd. Portál 2002. ISBN 80-7178-693-4

Opravilová, E., Gerhartová, V., *Jaro, léto, podzim, zima v mateřské škole*, 1. vyd. Portál 1998. ISBN 80-7178-210-6, ISBN 80-7178-245-9, ISBN 80-7178-267-X, ISBN 80-7178-268-8

Baurová, M., *Evaluace a hodnocení v MŠ*, Atre, Nový Bydžov 2003

Baurová, M., *Rámcový vzdělávací program v praxi MŠ*, Atre, Nový Bydžov 2001

Manuál k přípravě ŠVP mateřské školy, VÚP Praha 2005

Rámcový program pro předškolní vzdělávání, MŠMT Praha 2004

Přílohová část

*Školní vzdělávací program Mateřské školy Chvalšiny, při ZŠ a MŠ
Chvalšiny.*

Krédo školy:

*„Cítí-li se dítě spokojené, dobře se rozvíjí a
všemu kolem se snáze učí.“*

*Školní vzdělávací program byl zpracován na základě Rámcového
vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání*

Obsah:

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy	4
3. Charakteristika vzdělávacího programu	5
4. Vzdělávací cíle a záměry předškolního vzdělávání naší MŠ	6
5. Podmínky vzdělávání	7
5.1. Věcné podmínky	7
5.2. Životospráva	9
5.3. Psychosociální podmínky	10
5.4. Organizace chodu	10
5.5. Řízení MŠ	12
5.6. Personální a pedagogické zajištění	12
5.7. Spoluúčast rodičů	13
6. Evaluační systém	13
Obsah Školního vzdělávacího programu	19
Přílohy	44

1. Identifikační údaje o MŠ

MŠ tvoří jeden právní subjekt se základní školou v obci pod názvem Základní škola a Mateřská škola Chvalšiny.

Adresa MŠ: Chvalšiny 198, 382 08 Chvalšiny

Telefon MŠ: 380 739 109

E-mail: ms.chvalsiny@seznam.cz

Webové stránky: <http://www.zsms-chvalsiny.ic.cz/>

Zřizovatel: Obec Chvalšiny

Ředitelka ZŠ a MŠ Chvalšiny: Mgr. Luštická Eva

Učitelka pověřená vedením MŠ: Kokešová Jindřiška

MŠ má dvě třídy s celodenním provozem. Kapacita zařízení je 52 dětí.

Provoz MŠ je stanoven od 6. 00 H. do 16. 30 H.

Pedagogickou práci zajišťují 4 pedagogické pracovnice.

Provoz MŠ zajišťují 1 provozní pracovnice a 1 kuchařka.

ŠVP PV zpracovali kolektiv učitelek a zaměstnanců MŠ a do konečné verze upravila, vedoucí uč. Kokešová Jindřiška.

Školní program byl ověřován v praxi od roku 2002.

Platnost dokumentu: je vypracován na dobu vyhovující učitelkám, zaměstnancům a dětem MŠ. Každý rok je evaluován popřípadě upravován.

Švp je veřejným dokumentem, který je možno vypůjčit si u vedoucí učitelky Kokešové J.

2. Charakteristika školy

Naše MŠ se nachází na okraji obce Chvalšiny, po pravé straně ve směru příjezdu od Českého Krumlova, u hlavní silnice směrem na Prachatice. Což zajišťuje optimální dopravní dostupnost.

Z druhé strany je MŠ obklopena rodinnými domy a rozsáhlými loukami a lesem. To nám umožňuje rozvíjet poznatky dětí na základě prožitků a zkušeností.

MŠ tvoří komplex dvou budov, které jsou vzájemně propojené. MŠ byla postavena v roce 1946 v akci „Z“, kdy po-té z důvodu nedostačující kapacity, byla vystavěna druhá část v roce 1980. Tato část je nyní využívána k provozování MŠ. MŠ má dvě třídy s celodenním provozem, samostatnou jídelnou. Jídelna je propojena se zázemím školní kuchyně MŠ, která je umístěna v druhé části komplexu. Školní kuchyně zajišťuje stravování pro děti předškolního věku a závodní stravování pro zaměstnance školy.

V přízemí budovy MŠ jsou umístěny šatny obou tříd, společná jídelna, I. třída.

V I. třídě se nachází herna, ložnice, sociální příslušenství, kancelář vedoucí učitelky, třídní kabinet na pomůcky, kuchyňka s automatickou pračkou a zázemí školnice. Šatna a sociální zařízení pro učitelky je společné se skladem čistících a hygienických prostředků.

V prvním patře je II. třída, která má také herna s obdobným zařízením a příslušenstvím. Ložnice je rozdělena nábytkem na malou tělocvičnu, která dle možností naplňuje potřeby pohybu dětí a na ložnici.

I v této třídě je kabinet na pomůcky, kuchyňka. V prostoru před třídou je malý kabinet, který je využíván vedoucí učitelkou k logopedické prevenci a ukládání pomůcek a materiálu.

V suterénu budovy MŠ je plynová kotelna pro vytápění celého objektu. Klubovna sdružení Pionýr, kterou děti využívají k trávení volného času. To je vítáno při spolupráci s pionýrským sdružením „Přátelství“, k udržování okolí MŠ, zahrady MŠ a další spolupráci. Ale v budoucnu bychom rádi tyto prostory využili pro keramickou dílnu, která by mohla být využívána i dětmi ze základní školy. Tím bychom rozvíjely propojenost a spolupráci se základní školou. To máme jako dlouhodobý záměr, který bude předkládat zřizovateli a usilovat o získání potřebných financí od zřizovatele. Tento záměr, bychom rádi splnili v horizontu pěti let.

V další části suterénu je zřízena místní knihovna, která je využívána pro utváření pozitivního vztahu dětí ke knize.

V druhé části komplexu budovy, kde se nachází školní kuchyně MŠ, je

také ordinace lékařů (pediatra, obvodního lékaře a stomatologa) a v patře jsou dva obecní byty.

Celý komplex je obklopen velkou prostornou zahradou, s asfaltovou a travnatou plochou, kterou využíváme k pohybovému vyžití i k rekreačnímu pobytu dětí venku. Využíváme především horní části zahrady a asfaltované plochy před vchodem do MŠ. Terén zahrady je převážně rovný. Od silnice je oddělen řadou vzrostlých jehličnanů. V zahradě je několik ovocných stromů, dále zastřešená pergola s přilehlým zahradním skladem hraček, kruhové pískoviště, které bylo v srpnu 2007 také zastřešeno a dřevěná konstrukce se žebříky, šplhadly a houpačkami. Dále 2 kovové průlezky a 2 kyvadlové houpačky. Navezený kopec hlíny po bývalém venkovním bazénu využíváme v zimním období při bobování a sáňkování. V březnu 2009 byla do kopce zabudována klouzačka.

Blízké okolí školy tvoří louky, kopce, lesy, potok aj., které využíváme k pozorování přírody a sezónním činnostem během celého roku.

3. Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací program naší MŠ usiluje o vzdělávání a rozvíjení dětí v co nejpříjemnějším a nejpohodovějším prostředí. Usilujeme o modernizaci školky, přetváření jejího prostředí tak, aby se děti cítily příjemně a bezpečně. Aby naše MŠ působila vesele a příjemně už při samotném vstupu do ní samotné. Chtěly bychom vytvořit prostředí, kde jsou dětem nabízeny činnosti, které jsou jim co nejvíce přirozené.

Naším cílem je děti co nejlépe připravit na vstup do života, aby dovedly zvládnout situace, které jim život přichystá. Aby se dokázaly chránit před nebezpečím a bez následků dokázaly řešit situace, které jim mohou být nepříjemné. Cílem je také vést děti k samostatnosti, přirozenou cestou se "krůček po krůčku" stávat samostatnou osobností, která se nebojí projevit se, vyslovit svá přání a potřeby. Přirozenou cestou, kterou je pro děti především hra, směřujeme k zájmu dětí se vzdělávat, mít chuť poznávat nepoznané a seznamovat se s neznámým. Rádi bychom u dětí vytvořili potřebu klást si otázky a mít chuť a toužit nalézat na ně odpovědi.

Protože každé z dětí je osobností jedinečnou a neopakovatelnou, snažíme se ke každému z dětí přistupovat individuálně, jak jen to provoz MŠ a legislativní opatření umožňují. Chtěly bychom co nejlépe naplňovat a

uspokojovat potřeby každého dítěte v naší MŠ. Snažíme se být dítěti partnerem a pomocníkem, respektovat jeho osobnost a ve výchově přistupovat demokraticky.

V práci s dětmi budeme intenzivněji využívat individuálních a skupinových forem práce k nápravě vad výslovnosti v každé třídě. Budeme úzce spolupracovat s rodinnou v preventivní péči v oblasti jazykového projevu dítěte na základě vyšetření vad mluvidel, sluchového vnímání a doporučovat návštěvu klinické logopedické ordinace v Českém Krumlově. Logopedickou prevenci vadné výslovnosti na naší MŠ vede vedoucí učitelka J. Kokešová, a to jednou týdně dle rozvrhu individuálním cvičením s dětmi předškoláky.

Prioritou naší práce je zajistit dětem bezpečnou, vstřícnou a pohodovou atmosféru po celou dobu jejich pobytu v MŠ.

V rámci vzdělávání chceme zajistit a nabídnout mnohostranně pestrou nabídku her a činností pro rozvoj celé osobnosti dítěte ve všech vzdělávacích oblastech.

Důraz klademe na prožitkové učení v různorodých činnostech. Chceme podporovat a doplňovat rodinnou výchovu, zejména v sociálním rozvoji dítěte. Rodiče považujeme za partnery, se kterými spolupracujeme v co největší možné míře. Snažíme se naplňovat přání a potřeby rodičů, v přístupu k dětem. A usilujeme o naplňování potřeb dětí. Respektujeme přání rodičů k individualitám a potřebám jejich dětí. Horizont, kdy bychom chtěli plně dosáhnout toho, že se rodič stane plnohodnotným partnerem, ale i spoluvůrcem ŠVP je doba 4-5 let. Vlastní ŠVP odpovídá konkrétním podmínkám a možnostem naší MŠ.

TVP obsahuje cíle a činnosti odpovídající věku dětí každé třídy. ŠVP a jeho integrované bloky jsou zpracovány společně pro všechny věkové skupiny dětí. Rozpracovány jsou do TVP s úrovní náročnosti nabízených činností, pro mladší a starší děti. Konkrétní průběh vzdělávacích činností je možno podle potřeby přizpůsobovat, podle aktuální možnosti prodloužit, či zkrátit, eventuelně upravovat a měnit.

4. Vzdělávací cíle a záměry předškolního vzdělávání dětí naší MŠ

- *motivovat děti hrou*
- *podporovat chuť a zájem objevovat, zkoumat, učit se*
- *vytvářet podmínky k prožívání současnosti*
- *radovat se z okamžiku*
- *těšit se na budoucí zážitky*
- *postupně učit děti zvládat sebeobsluhu, jednoduché pracovní činnosti*

- vnímat a rozlišovat všemi smysly
- rozvíjet pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- učit děti pozitivně vnímat své tělo, vést je ke zdravému životnímu stylu, rozlišovat, co je zdraví prospěšné, co nikoli, jak je chránit
- rozvíjet schopnost spolupracovat, vzájemně komunikovat, naslouchat, soucítit
- podněcovat děti k správnému a samostatnému vyjadřování, přemýšlení, pochopení významu slova, rozvíjet zájem o knihy a vyprávění, dramatizaci, učit se nazpaměť krátké texty básní, písní...
- rozvíjet základní společenské návyky a pravidla chování.
- získávat základní poznatky o přírodě, vést je k ochraně přírodního prostředí, objevovat a vnímat krásy přírody ve všech ročních obdobích a využít své představitivosti a poznatků v tvůrčích činnostech.
- vytvářet podmínky pro vlastní umělecký rozvoj dítěte
- utvářet v dítěti sebevědomí a vědět že každý z nás je něčím vyjímečný a jedinečný

5. Podmínky vzdělávání:

5.1. Věcné podmínky

Naše MŠ je poměrně dobře materiálně vybavena. Má velké prostory, které nabízejí mnohostranné využití. V přízemí, kde se nachází jídelna, se postupně obměňuje a modernizuje zařízení. Je nutné obměnit ještě nábytek pro stolování I. třídy, který bychom chtěli zakoupit a vyměnit v horizontu 2 let. V roce 2008 byla vyměněna podlahová krytina. Pro zpříjemnění a motivaci dětí k jídlu a zdravému stravování bychom rádi vyřešili estetiku jídelny, protože nemáme zcela ujasněnou představu, předložení a zpracování návrhu ponecháme čas 3 roky. V prostorné chodbě jsou stěny využívány k prezentaci prací dětí. Aby chodba nepůsobila pro děti a rodiče nepřístupně a studeně, chtěly bychom se pokusit ji vkusně a barevně dotvořit a využít volné prostory např. pro vyžití dětí a rodičů při odchodu, nebo příchodu dětí do MŠ. Například zakoupením balónkového bazénu a vytvořením příjemného relaxačního koutku pro rodiče. Kde by si při shonu dnešního života, alespoň při odvádění dětí dopřáli chvilku „relaxace“. Bude nutné dořešit také bezpečnost dětí a upozornit rodiče, že po předání dětí jsou za jejich bezpečnost odpovědny sami. Realizaci předpokládáme podle finančních prostředků do dvou let.

V šatnách obou tříd budeme chtít postupně obměnit šatní skříňky. Opět se realizace bude odvíjet od finančních možností MŠ, horizont 5 let. V letošním roce bude obměněna podlahová krytina v první třídě a v šatně I. třídy.

Místnost, která je nyní využívána jako sklad úklidových potřeb a zároveň jako zázemí učitelek, považujeme za nevyhovující. Nesplňuje potřeby učitelek, vhodného zázemí pro naplňování jejich potřeb soukromí a odpočinku. Vyřešení tohoto problému chceme odstranit nejpozději do začátku školního roku 2009/2010.

Prostory kde se nachází I. třída jsou členěny na několik částí. Z chodby je možno vstoupit do kuchyňky, která je součástí I. třídy a zajišťujeme v ní dětem pitný režim. Je zde také umístěna automatická pračka, která se využívá k praní drobného prádla. Z kuchyňky vstupujeme do prostorné třídy, ze které se vchází do zázemí a kanceláře vedoucí učitelky.

Tato kancelář je postupně modernizována, má novou počítačovou sestavu s kopírkou a barevnou tiskárnou. To umožňuje tisknout a prezentovat činnosti dětí a akce MŠ, množit si materiály pro potřeby učitelek. Domníváme se, že by bylo vhodné dovybavit kancelář vhodným nábytkem, k příjemnému jednání s dalšími osobami v soukromí kanceláře. Zakoupení potřebného nábytku a upravení prostor bychom chtěli realizovat v roce 2010.

Třída je velká, prostorná, materiálně je vybavena pro stávající potřeby dobře. Nevyhovující je nábytek, kde jsou uloženy hračky a pomůcky ke vzdělávání dětí. Neumožňuje naplňovat cíle našeho ŠVP, je příliš vysoký a děti nemohou samostatně manipulovat s věcmi. Hrozí zde nebezpečí zranění při pádu z výšky. Protože stejný problém se nachází i v druhé třídě naší MŠ, bude jeho odstranění velkou finanční zátěží. Proto budeme odstraňovat tento nedostatek postupně, kdy budeme zajišťovat finanční prostředky jak jednáním se zřizovatelem tak od dárců finančních částek. Protože finanční náklady budou opravdu velké, budeme nábytek obměňovat postupně po dobu 8 let. Kdy budeme průběžně evaluovat jeho plnění. Také budeme postupně řešit výměnu lehátek a lůžkovin, které už jsou již téměř nevyhovující. Zahrneme tuto obměnu do modernizace nábytku třídy a budeme plnit také v uvedeném horizontu 8 let. Ve třídě bude v letošním roce 2009 vyměněno lino. A v budoucnu také podlahová krytina v ložnici dětí, tu bychom chtěly vyměnit do 4 let.

V patře je umístěna úklidová komora s výlevkou pro uklízečku MŠ, je využívána pro úklid II. třídy. Dále se z chodby dá vstoupit opět do kuchyňky II. třídy, která je využívána pro praktické činnosti dětí a naplňování pitného režimu. Je zde malinký sklad, který je prozatím využíván k uložení nepotřebných věcí. Jeho využití bude projednáno a navrhnuvno v následujícím

školním roce.

Před vstupem do třídy se nachází malá vstupní hala, která je opět využívána k prezentaci prací dětí II. třídy a uložení sportovního náradí, které může být využíváno pouze pod dozorem učitelky. Z této haly se vstupuje do malého „kabinetu“, využívaného k logopedické prevenci a ukládání věcí. Domníváme se, že by mohl být využit k zázemí učitelek. V příštím školním roce bude prozatím vybaven „vhodným“ nábytkem, kterým MŠ disponuje a upřesoben dle stávajících možností učitelkám k jejich potřebě.

V celé budově je nutno vyměnit okna a z důvodu úspory energií také budovu zateplit. Opět je tato rekonstrukce velmi nákladná na finanční prostředky. Z tohoto důvodu bude zřizovatel žádat o získání dotace v Operačním programu životního prostředí, jehož zaměření se týká úspory energií (např. zateplení budov, výměna oken, výměna vytápěcího systému). Žádost bude podána v období březen-květen 2009.

Vybavení zahrady je průběžně renovováno a obměňováno. Postupně se obměňují dětské tříkolky, koloběžky, zahradní traktory. Toto je obměňováno průběžně, s finančních prostředků od dárců finančních částek mateřské školy. Na jaře 2009 bude zakoupena a instalována skluzavka. Vzhledem k tomu, že je zahrada průchozí, se společným vchodem pro ostatní subjekty (tudíž neuzamykatelná) je náročná na udržování stávající úrovně a pořádku. Zřizovatel zastává názor, že by měla být přístupná všem, což se neslučuje s naším názorem a budeme v jednáních se zřizovatelem usilovat o změnu. Děti z obce se po zahradě pohybují bez dozoru dospělé osoby. Nerespektují váhové maximální nosnosti houpaček a průlezek. Tím může dojít k vážnému poškození a následně k úrazu dětí při pobytu v MŠ. Pokud by měla být zahrada MŠ přístupná veřejnosti, je důležité upravit školní řád zahrady a stanovit pravidla užívání veřejnosti. Ale protože zřizovatel vybudoval 2 dětská hřiště v obci, domníváme se, že zahrada MŠ by měla být využívána pouze naším subjektem.

5.2. Životospráva

Stravování je zajišťováno vlastní kuchyní. Kuchařka ve spolupráci s vedoucí stravování se snaží dětem připravovat vyvážený jídelníček, do kterého jsou zařazovány také jídla zdravé výživy. Denně je jim nabízeno ovoce, zelenina. Možnost výběru nápoje, mléčné nápoje, čaj, ovocná šťáva. Děti se stravují ve společné jídelně, kam je jídlo dopravováno z kuchyně výtahem. Je již servírováno v porcích a děti nemají možnost kromě polévky ovlivnit velikost porce. Z důvodu toho, že je kuchyně umístěna v jiné budově a v jiném patře je obtížné zajistit k motivaci dětí do jídla, možnost ovlivnit velikost porce.

Učitelky tedy nabízí dětem možnost ovlivnit alespoň množství podávané polévky a svačiny.

Třída předškolních dětí je vedena k samostatnosti při obsluze, stolování. Snažíme se děti do jídla nenutit, zjistíme přání a rady rodičů, co rádi jedí, co nejedí, čeho se vyvarovat při případných alergiích. Děti motivujeme do jídla vzorem učitelek, vysvětlováním a objasňováním co jedí a proč je „právě tohle“ jídlo pro jejich zdraví důležité.

Dětem jsou denně nabízeny pohybové aktivity jak ve třídách, tak především při pobytu venku. Pokud to počasí dovolí je k pobytu venku využívána především zahrada, dále podnikáme procházky do volné přírody, procházky po obci ve dvojicích minimalizujeme.

Při odpoledním odpočinku respektujeme především potřeby dětí, které vyžadují spánek. Přibližně 45 min. dětem předčítáme, popř. pouštíme pohádky. Po vyslechnutí pohádky nespícím dětem a dětem se sníženou potřebou spánku nabízíme další klidové činnosti. Prohlížení knih, skládání puzzle, kresba a další jiné činnosti, logopedická prevence a snažíme se o individuální práci s dětmi, které vyžadují zvýšenou péči. Při počtu 26 dětí zapsaných na třídu, není možné se vždy dětem s individuálními potřebami věnovat v době řízených činností.

5.3. Psychosociální podmínky

Zaměstnanci MŠ usilují o vytvoření každodenní pohodové atmosféry v MŠ. Rodičům je nabízena možnost postupně zvykat dítě na prostředí a chod MŠ. Mají možnost se účastnit dne v MŠ. Domníváme se, že pro pohodový nástup dětí do MŠ by bylo vhodné zjistit co nejvíce o nově příchozím dítěti. Jednou z možností by bylo vyplnění vstupního dotazníku, co má dítě rádo, s čím si nejraději hraje, jakou činnost preferuje (pohyb, hra, ...), co rádo jí, jak se nejčastěji projevuje a další informace, které by usnadnily práci učitelce a adaptaci dítěte.

Také se domníváme, že by to mohl být první krok ke spolupráci s rodiči. Tento způsob je zatím projednáván s ostatními učitelkami, a pokud budou všechny učitelky vstřícné, bude připravován dotazník pro nově příchozí děti na školní rok 2009-2010. Na vypracování dotazníku bude spolupracovat celý kolektiv.

Učitelky usilují o naplňování Maslowovi pyramidy potřeb dětí, která vede při naplňování k úspěšnému rozvoji dětí a snazšímu dosahování klíčových kompetencí.

Společně s dětmi vytvářejí pravidla, která zajišťují bezpečnost a pohodu kolektivu třídy. Pravidla jsou tvořena vždy od začátku školního roku postupně,

jako základní pravidla považujeme „Nikoho a nic to nesmí ve školce bolet“ a „Všichni jsme tu kamarádi a všichni se máme rádi“. Cílevědomým přístupem učitelky si tato pravidla utvoří děti samy. Další pravidla se odvíjejí od situací, které v MŠ proběhnou a které děti považují za problémové a mají snahu je řešit.

Navozujeme vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Pozitivně hodnotíme, chválíme, podporujeme u dítěte chuť pracovat samostatně, důvěřovat si.

V dětech rozvíjíme cit pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Všichni zaměstnanci se snaží být dětem partnerem a oporou, nikoliv autoritou.

Za důležitý považujeme vztah MŠ s rodiči, proto se snažíme o vytvoření partnerského vztahu a rodiče zapojujeme do života a dění MŠ.

5.4. Organizace chodu

Naše MŠ je dvoutřídní. Sdružuje děti podle věku – data narození. V I. třídě je zapsáno 26 dětí od 2,5 – 4,5 let věku dítěte. Ve II. třídě je zapsáno 26 dětí od 4,5 – 7 let věku dítěte.

Počet dětí každé třídy každoročně vyplývá z rozhodnutí o přijetí dítěte k docházce do MŠ, včetně dětí, kterým byla odložena školní docházka. Děti jsou přijímány na základě kritérií uvedených v příloze č. 1. V každé třídě pečují o děti 2 učitelky. Do naší MŠ, kromě dětí z Chvalšín dojíždějí děti z blízkého okolí – z Borové, Červeného Dvora, Křenova, Boletic.

Děti se scházejí od 06.00 – 07.00 v I. třídě, potom děti II. třídy odcházejí do své třídy. Většinou do 08.30 je dětem umožněna volná hra. Od 08.30 h postupně učitelky navazují na hru řízenými činnostmi, tak aby měli děti možnost volnou hru dokončit, popř. uklidit třídu. Dětem je nabízeno několik činností, do kterých se mohou zapojit. Z důvodu toho, že při řízené činnosti je pouze jedna učitelka na třídě je při plánování důležité flexibilně reagovat na aktuální počet dětí, jejich schopnosti a podle toho jim nabízet činnosti. Před svačinou se přivítají s učitelkou, seznámí se činnostmi dne, které buď vycházejí z volné hry, nebo učitelka přirozeně přechází k činnostem tématického bloku podle TVP. Dětem je denně nabízena pohybová činnost a jednou týdně je zařazována prodloužená pohybová činnost, ve které jsou zařazovány zdravotní cviky, relaxace, gymnastické a posilovací cviky. Činnosti se postupně ukončují do doby přibližně 10.00 – 10.30 H. nebo podle potřeb dětí.

Pomůcky k činnostem si děti II. třídy připravují dle možností samy a

všechny děti jsou vedeny k tomu, že si své místo po činnostech uklízely samostatně a mohou pomoci i druhému. Od 10.30 H. se postupně děti připravují na pobyt venku. V 11.30 H. odcházejí na oběd děti I. třídy a v 12.00 H. děti II. třídy. Důvodem je velký hluk v jídelně, který vadí některým citlivým dětem a také některým rodičům.

Od 13.00 H. probíhá odpolední odpočinek, kde se respektují potřeby jednotlivých dětí. Po odpolední svačině je dětem umožněna opět volná hra a popřípadě se uplatňuje opět individuální práce s jednotlivými dětmi. Nebo pokud o to děti požádají, je učitelka zapojena do jejich činností a her. Postupně se děti rozcházejí domů.

Čtyřikrát týdně jsou dětem nabízeny nadstandardní aktivity v MŠ. Viz. Příloha č. 2. Tato organizace chodu není pravidlem, snažíme se vycházet potřebám rodičů a dle jejich potřeb umožňujeme flexibilní příchod dětí. Dle potřeb upravujeme také samotný režim dne, ale časy jídel jsou pevně stanoveny. Někteří rodiče toho využívali a postupně zjistili, že je při pozdějším příchodu do třídy je pro dítě náročné zařazení do her a činností dětí a postupně začínají respektovat důležitost určitého řádu dne pro děti a jejich potřebu se přirozeně zapojit do hry.

Mezi doplňkové aktivity průběžně zařazujeme pravidelná divadelní představení v MŠ, kdy zveme i kamarády z I. třídy. Pro II. třídu předškolních dětí jsou zajišťovány další aktivity, jako jsou návštěva Městského divadla, dále spolupráce s ekocentrem Šípek, a organizování předplaveckého výcviku.

Na závěr školního roku pořádáme rozloučení s předškoláky a společný výlet MŠ.

Děti naší MŠ se spoluúčastní na akci obce „Vítání občánků“. Ve spolupráci se ZŠ se účastníme kulturního programu dětí pořádaného u příležitosti „Dne matek.“

5.5 Řízení MŠ

Vedením MŠ je plně pověřena vedoucí učitelka, která zajišťuje plynulý chod MŠ. Měla by vést kolektiv k postupnému utváření pohodové atmosféry. Měla by respektovat potřeby jednotlivých zaměstnanců MŠ a usilovat o jejich naplňování.

Na začátku každého školního roku je na úvodní poradě každý zaměstnanec seznámen s jeho povinnostmi. Průběžně při denní komunikaci jsou zaměstnanci informováni o všech akcích MŠ.

Porady se konají dle potřeb MŠ. Nejméně však 4x během školního roku. Domníváme se, že přínosnější by bylo pořádat porady pravidelně, alespoň

jednou týdně. Např. každé pondělí, kdy by se upřesnil průběh nastávajícího týdne a dopředu se vyřešili případné provozní či personální změny. Učitelky by byly informovány o akcích týdne a případně včas upozornily na nezbytnost informovat rodiče, kdy, kde, co, jak. Tento návrh bude postupně předkládán a po zjištění názoru ostatních zaměstnanců upravován. Výsledkem bude plán porad, který bude respektován a podle potřeb flexibilně upravován.

K ŠVP se učitelky vyjadřují průběžně na poradách během roku, na konci školního roku jsou projednávány případné potřebné změny a v průběhu září a října následujícího školního roku je dokončena evaluace ŠVP.

Učitelky jsou vedoucí učitelkou popř. ředitelkou oceněny za aktivity v práci s dětmi. Jsou vítány podnětné návrhy k práci a rozvíjení dětí, které jsou předkládány na poradách a společně projednávány a popř. naplánovány. MŠ se postupně zapojuje do vytváření webových stránek školy, kde prezentuje své aktivity a sděluje rodičům případné důležité informace.

5.6. Personální a pedagogické zajištění

Provoz MŠ zajišťuje jedna školnice, která zajišťuje i úklid. Má dělenou pracovní směnu, proto aby mohla být její náplň práce přizpůsobena potřebám provozu MŠ.

Jedna kvalifikovaná kuchařka pod vedením vedoucí kuchyně ZŠ a MŠ Chvalšiny.

Vzdělávání dětí zajišťují 4 pedagogické pracovnice. Vedoucí učitelka, kvalifikovaná, která zajišťuje také logopedickou prevenci. Dvě kvalifikované učitelky na plný úvazek. Jedna nekvalifikovaná učitelka, která si doplňuje vzdělání na JČU PF České Budějovice, studiem bakalářského studia, obor Učitelství pro MŠ. Předpokládáné ukončení studia v roce 2009. Tato učitelka pracuje na 65% úvazku. Po ukončení studia, bude mít učitelka nejvyšší dosažené vzdělání mezi pedagogickými pracovníci v MŠ.

Učitelky si průběžně doplňují odbornost, účastí na odborných seminářích DVPP VÚP. Těchto seminářů se zúčastňují nejméně dvakrát ročně. Výběr seminářů je v plné kompetenci učitelek, vybírají si semináře dle svého uvážení a aktuálních potřeb. Po absolvování semináře seznámí s jeho průběhem ostatní kolegyně.

V průběhu roku 2010 a 2011 bude nutné řešit postupné odchody pedagogických pracovníků do důchodu.

5.7. Spoluúčast rodičů

Kolektiv zaměstnanců MŠ usiluje o spolupráci rodičů na úrovni partnerské spolupráce. Na pravidelných rodičovských schůzkách se snažíme s rodiči společně řešit problémy, které MŠ aktuálně trápí. Jsou vítány jejich podněty a nápady.

Pro vytvoření pozitivních vztahů mezi rodiči a personálem MŠ pořádáme několikrát do roka společná tvoření, která se většinou zaměřují na tradice naší společnosti.

Nabízíme rodičům konzultace i mimo dobu vyzvedávání a předávání dětí do MŠ. Pokud někdo z rodičů projeví zájem, domluvíme si vyhovující termín k setkání.

Společně s rodiči, nejméně jednou v průběhu školního roku, podnikáme celodenní pěší výlet za krásami našeho okolí. Tento výlet pořádáme ve dnech volna.

Zapojujeme rodiče do vzdělávání dětí, využíváme jejich profesí k prožitkovému učení dětí. Dle možností i ke zkvalitnění prostředí MŠ. Dětem dáváme najevo, že si jejich rodičů vážíme a respektujeme je.

Pro utváření pozitivních vztahů s rodiči, bychom rádi v průběhu dvou let, začali připravovat odporné semináře pro rodiče. Ve spolupráci s odborníky na zdravou výživu dětí, na typologii dětí a další. Nejdříve dotazníky zjistíme zájem rodičů o tyto semináře, a pokud zájem ze strany rodičů bude, začneme zajišťovat odborníky. Budeme také mapovat, o jaké další semináře by rodiče měli zájem.

➤ *Evaluační systém*

ŠVP PV MŠ Chvalšiny evaluujeme minimálně jednou za dva roky. Kdy hodnotíme všechny části ŠVP a případně je upravujeme podle aktuální potřeby. Hodnotíme propojenost s RVP PV.

- 1) Identifikační údaje školy: - vyhodnotíme, zda došlo k nějaké změně, upravujeme, pokud dojde ke změně*
- 2) Obecná charakteristika: - upravujeme, pouze pokud dojde k zásadním změnám v charakteristice*

Cíl evaluace:	Metoda:	Termín:	Odpovědnost
<i>Cíle švp:</i>			
Vytvořit dětem pohodové podmínky	<i>Kritéria:</i> <i>Kdy se děti cítí dobře?</i> - pozorování dětí, naplňování jejich potřeb, diskuse s dětmi Vstupní dotazník pro rodiče	Listopad - porada Září – Říjen 2009	Zaměstnanci MŠ Učitelky MŠ
Demokraticky přistupovat k dětem	Efektivní komunikace Pozitivní hodnocení Sebehodnocení učitelky	Červenec 2010	Učitelky MŠ
Předcházet vadám výslovnosti	Logopedická prevence – vyhodnocení	Červen 2010	Vedoucí učitelka
<i>Vzdělávací cíle</i>	Sebehodnocení učitelek, Vyhodnocení vzdělávacích cílů uvedených v ŠVP	Červen každého šk.r.	Učitelky, vedoucí učitelka
<i>Podmínky vzdělávání:</i>			
Zakoupení balónkového bazénku:	Zajištění financí od dárců finančních částek	Prosinec 2011	Vedoucí učitelka, učitelky

<i>Vytvoření pravidel využívání bazénku:</i>	<i>Porada</i>	<i>Leden 2011</i>	<i>učitelky</i>
<i>Obměna šatních skříněk</i>	<i>Jednání se zřizovatelem</i>	<i>V průběhu roku 2014</i>	<i>Vedoucí učitelka</i>
<i>Výměna podlahové krytiny v I. třídě a šatně MŠ</i>	<i>Investice šk.r. 2009/2010</i>	<i>Srpen 2009</i>	<i>Vedoucí učitelka Školnice</i>
<i>Úprava jídelny a zakoupení nábytku pro I. třídu</i>	<i>Plán investic 2011 Spolupráce s rodiči, využití profesí</i>	<i>Srpen 2011</i>	<i>Učitelky, vedoucí učitelka</i>
<i>Zázemí pro učitelky</i>	<i>Jednání s vedoucí učitelkou</i>	<i>Srpen 2009</i>	<i>Učitelky</i>
<i>Dokoupení nábytku do kanceláře vedoucí uč.</i>	<i>Plán investic roku 2010</i>	<i>Červen 2010</i>	<i>Vedoucí učitelka</i>
<i>Obměna nábytku ve třídách</i>	<i>Jednání se zřizovatelem a ředitelkou školy Získávání finančních darů</i>	<i>Prosinec 2017</i>	<i>Učitelky a vedoucí učitelka Zaměstnanci MŠ</i>
<i>Obměna podlahové krytiny v ložnicích</i>	<i>Jednání se zřizovatelem a ředitelkou školy</i>	<i>Srpen 2013</i>	<i>Vedoucí učitelka</i>

<i>Výměna oken v MŠ</i>	<i>Získání dotace v operačním programu životního prostředí</i>	<i>Září 2009</i>	<i>Zřizovatel, ředitelka školy</i>
<i>Modernizace a obměna vybavení zahrady</i>	<i>Finanční dary</i>	<i>Srpen každý š.r.</i>	<i>Vedoucí učitelka</i>
<i>Vyřešení průchodnosti a užívání zahrady ostatními obyvateli obce</i>	<i>Jednání se zřizovatelem</i>	<i>Listopad 2010</i>	<i>Učitelky, vedoucí učitelka</i>
<i>Životospráva:</i>	<i>Kritéria: Sebehodnocení učitelky v dotazníku.</i>		
<i>Nenucení do jídla, motivace k jídlu</i>	<i>Dotazník pro rodiče</i>	<i>Září š.r.</i>	<i>Učitelky</i>
<i>Psychosociální podmínky:</i>			
<i>Uspadnit adaptaci dětí</i>	<i>Spolupráce s rodiči, rozhovor, vstupní dotazník</i>	<i>Září š.r.</i>	<i>Učitelky</i>
<i>Organizace chodu:</i>			

<i>Přizpůsobovat se potřebám rodičů a dětí</i>	<i>Dotazníky pro rodiče</i>	<i>Červen š.r.</i>	<i>Učitelky</i>
<i>Řízení MŠ:</i>			
<i>Vytváření pohodové atmosféry</i>	<i>Rozhovory, dotazníky pro zaměstnance MŠ</i>	<i>Červen š.r.</i>	<i>Vedoucí učitelka</i>

<i>Personální a pedagogické zajištění:</i>			
<i>Zajištění postupných odchodů do důchodu</i>	<i>Výběrové řízení</i>	<i>Červen 2010-2011</i>	<i>Ředitelka školy</i>
<i>DVPP</i>	<i>Zprávy o školení, seznámení na poradách Dotazníky, oblasti potřeby sebevzdělávání.</i>	<i>Září š.r.</i>	<i>Učitelky</i>
<i>Spoluúčast rodičů:</i>			

<i>Přijmout rodiče jako partnery</i>	<i>Seznámení rodičů se ŠVP, dotazník s připomínkami k ŠVP</i>	<i>Leden 2010</i>	<i>Zaměstnanci MŠ</i>
<i>Připravit semináře pro rodiče</i>	<i>V dotazníku zjistit zájem rodičů</i>	<i>Září š.r.</i>	<i>Učitelky MŠ</i>
<i>Obsah vzdělávání:</i>			
<i>Zjistit jak vyhovuje obsah učitelkám</i>	<i>Hodnocení práce, v sebehodnotící zprávě</i>	<i>Červenec š.r.</i>	<i>Učitelky MŠ</i>

Obsah Školního vzdělávacího programu

Protože jsme Mateřská škola v malé obci, která žije alespoň ještě z malé části tradičním vesnickým životem, je pro náš vzdělávací obsah nejvhodnější motivovat děti tradičním rozdělením do ročních období. Kde nejpřirozenějším způsobem seznámíme děti s životem na vsi a připravíme pro život. Samozřejmě se budeme snažit i o získání kompetence přirozeně reagovat a bez problémů se orientovat v prostředí města a seznamovat je s životem ve městě. Roční období a s ním spojené tradice, život na vsi je nejpřirozenější pro další přípravu na život dětí v naší MŠ.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř základních integrovaných bloků, které jsou dále děleny na tematické celky, přirozeně vycházející z integrovaných bloků.

NÁZEV OBSAHU ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

„Hrajeme si a objevujeme svět kolem nás s našimi kamarády.“

Integrované bloky:

- ***Barevný podzim s Rumcajsem a Mankou***
- ***Zimní radovánky s Bobem a Bobkem***
- ***Zelené jaro probudilo Krtečka a jeho kamarády***
- ***Slunečné léto prožívá Ferda mravenec***

Vzdělávací obsah je nabídkou, pro rozpracování do TVP. Každá učitelka ho může využít při svém plánování. Směrodatné jsou pro plánování učitelek pouze integrované bloky. Záměry a cíle si rozpracovává a následně evaluuje každá učitelka po ukončení integrovaného bloku.

1) BAREVNÝ PODZIM S RUMCAJSEM A MANKOU

1.1 Cipísku, pojd' si hrát, bud' náš kamarád

Tématický celek, který je aktuální od začátku nového školního roku. Jeho časové omezení je závislé na nově příchozích dětech a jejich adaptaci na nové prostředí MŠ. V tomto období je nezbytně důležité, aby se nově příchozí děti dokázaly odloučit od rodičů a postupně se seznamovaly s prostředím MŠ. Dokázaly poznat svou značku a pojmenovat ji. Aby se adaptovaly na denní řád MŠ. Postupně získávaly v naší MŠ pocit bezpečí a jistoty. Pomalu a pozvolna vytvářely pravidlo „Všichni jsme tu kamarádi a učíme se vzájemně se respektovat“. Aby se dokázaly orientovat v budově MŠ, znaly její prostory a pohybovaly se po budově bez obav.

U starších dětí, předškoláků se v tomto tématické celku budeme věnovat seznamování se s prostorami třídy předškoláků, jejím vybavením, hračkami a dalším. Budeme vést děti k vytvoření pravidla, že i v této třídě má každá hračka své místo a ani tady to nesmí nikoho a nic bolet. Pokud do třídy předškolních dětí přijde nový kamarád, společně s dětmi budeme usilovat o jeho bezproblémovou adaptaci na nové prostředí a v případě nutnosti zasvěcovat do stejného jako nově příchozí malé děti v I. třídě. Společně s dětmi budeme esteticky utvářet třídu, tak aby nám v ní bylo hezky.

Záměry tohoto tématického celku:

- ❖ *vytvořit pohodové prostředí pro snadnou adaptaci nově příchozích dětí*
- ❖ *společně s dětmi vytvořit základní pravidla společného soužití ve třídě*
- ❖ *starší děti motivovat k prosociálnímu chování k mladším dětem, pomoci jim, být mladším dětem kamarádem, pomocníkem a rádcem*
- ❖ *nenutit děti do činností, ale umožnit jim volnost při výběru a tím získávat poznatky o tom co které dítě rádo dělá a aktivně toho využít při dalším rozvoji dítěte*
- ❖ *starší děti vést k aktivnímu používání hraček a pomůcek ve třídě předškoláků*
- ❖ *probouzet v nich chuť poznávat nové a zkoušet nové věci*
- ❖ *utvářet společně s dětmi nová náročnější pravidla, za které budou schopni nést i odpovědnost*
- ❖ *dávat prostor dětem k utváření nových přátelství a podporovat je*
- ❖ *utvářet si vztah ke své třídě a pečovat o ni*

Činnosti, kterými budeme usilovat o dosažení našich cílů:

- ❖ *volná hra v co možná největším rozsahu*
- ❖ *pohybové činnosti, které povedou k orientaci v prostředí třídy*
- ❖ *tvořivé aktivity, které využijeme k výzdobě MŠ tak, aby se nám v ní líbilo*
- ❖ *prosociální činnosti, které povedou k začlenění nově příchozích dětí do kolektivu třídy a usnadní jim hledání své pozice ve skupině*
- ❖ *komunitní kruhy, které postupně budou odbourávat ostych dětí a umožní řešit problémy, které děti aktuálně v MŠ trápí*
- ❖ *při pobytu venku seznamovat děti s prostředím zahrady a postupně vytvářet pravidla bezpečného pohybu mimo areál MŠ*
- ❖ *využívat maňásky a loutky ke komunikaci s dětmi a usnadňování jejich adaptace*
- ❖ *výtvarné činnosti, které povedou k seznámení s výtvarnými materiály a pomůckami*
- ❖ *praktické činnosti k rozvoji motoriky starších dětí*
- ❖ *básničky motivované kamarádstvím, popř. MŠ*
- ❖ *Nejmladší děti zpívání nejznámějších písní, a říkání říkadel, které určitě již někdy slyšely a mají je většinou rádi*
- ❖ *Seznamování se základními barvami pomocí značek na šatnách*

K úspěšnému naplnění tématického celku budeme postupně zapojovat i Rumcajse s Mankou a Cipískem.

1.2 Manko, ukaž nám naši MŠ

Tento tématický celek bude zvolna navazovat na adaptační období, bude postupně nově příchozí děti seznamovat s celou budovou MŠ. Za kterými dveřmi co se skrývá, tak aby děti získaly pocit jistoty a bezpečí v celé budově MŠ. Aby věděly, co je kde čeká a nic je nemile překvapilo. Starší děti si budou osvojovat názvy částí budovy a rozšiřovat si slovní zásobu pojmenováváním všech věcí. Srovnávat prostředí s prostředím domova. Pomocí piktogramů budou znázorňovat „koutky“, tak aby piktogram pochopily.

Záměry tématického celku:

- ❖ *osvojit si prostředí celého komplexu MŠ*
- ❖ *utvářet pocit jistoty a bezpečí při pobytu v MŠ*
- ❖ *umět pojmenovat některé části a místnosti v MŠ*
- ❖ *umět rozpoznat rozdíly mezi prostředím MŠ a prostředím domova*
- ❖ *chápat význam piktogramů a umět je aktivně využívat*

Činnosti, kterými budeme usilovat o dosažení našich cílů:

- ❖ *pohybové hry, které povedou k osvojování si místností v MŠ*
- ❖ *pantomimické hry, které budou rozvíjet fantazii, představivost a myšlení, co znázorňuje kamarád neverbální komunikací*
- ❖ *kresba piktogramů, chápání jejich obsahu, přiřazování*
- ❖ *povídáním, práci s obrázky, námětovými hrami hledat rozdíly mezi prostředím doma a prostředím MŠ*
- ❖ *básničky a říkadla motivované tématem*
- ❖ *skupinové hry námětové*
- ❖ *seznamování se s geometrickými tvary a číselnou řadou pomocí značek na šatnách*

K snazšímu dosahování cílů nám bude pomáhat Manka, jako zkušená maminka.

1.3 Rumcajs, Manka, Cipísek a moje rodina

Manka nás v předchozím tématickém bloku seznámila s budovou MŠ, jejími místnostmi a nyní zabrousíme na návštěvu k Mance domů. Tam nám ukáže nejen její domov, ale seznámí nás s celou její rodinou. A my se postupně budeme seznamovat s rodinami ostatních kamarádů, s jejichmi členy. Kde naši kamarádi bydlí, zda v rodinném domě, nebo bytě. Jaké máme doma místnosti, jaká jsou role členů domácnosti. Co doma dělá každý člen rodiny a co dělám já, co už umím a co zvládnou.

Záměry tohoto tématického bloku:

- ❖ *umět vyjmenovat členy rodiny*
- ❖ *co kdo v rodině dělá, jaká je jeho role*
- ❖ *umět pojmenovat kde bydlím, rozdíl mezi bytem a rodinným domem*
- ❖ *utvářet a upevňovat pozitivní vztahy k rodině*
- ❖ *vážít si každého člena rodiny, proto jaký je, a proto co pro rodinu dělá*
- ❖ *motivovat ke snaze se stát samostatnějším, rozvíjet sebeobsluhu*
- ❖ *rozvíjet prosociální chování ke členům rodiny, kamarádům*
- ❖ *utvářet pozitivní vztah k pomoci druhému, prožívat radost z toho že jsem pomohl*
- ❖ *snažit se na každém z rodiny umět najít proč ho mám rád, co se mi na něm líbí*
- ❖ *snažit se rozlišit jaké chování je správné a jaké ne*
- ❖ *umět odmítnout a vyjádřit nesouhlas*

Činnosti, kterými budeme usilovat o dosažení našich cílů:

- ❖ *námětové hry na rodinu*
- ❖ *dramatizace pohádek*
- ❖ *pohybové činnosti vedoucí k poznávání částí těla*
- ❖ *relaxační činnosti, uvolnění těla*
- ❖ *procvičování mimiky a mluvidel, neverbální projevy pocitů*
- ❖ *malba pocitů, seznamování se s barvami a výtvarnými technikami*
- ❖ *kresba členů rodiny*
- ❖ *básničky o rodině*
- ❖ *písničky o rodině, soužití*
- ❖ *povídání o rodině*
- ❖ *skupinové práce a činnosti k utváření snaze pomáhat druhému a radovat se z pomoci*

1.4 Manka s Cipískem sklízí zahrádku a Rumcajs připravuje les na zimu.

Nadchází čas sklizně, budeme s Mankou a Cipískem sklízet ovoce a zeleninu ze zahrádky a na poli. Pomůžou nám naučit se ovoce a zeleninu rozlišovat. A Rumcajs, protože je srdcem stále v lese, bude sklízet plody lesa a

bude si připravovat zásoby pro zvířátka na zimu, ale nejen pro zvířátka. Určitě bude v lese i něco dobrého pro Cipíska s Mankou. A ty tvary a barvy těch plodů. A Cipísek se bude radovat i z toho jaké barvy dokáže mít les a louky.

Záměry tohoto tématického bloku:

- ❖ *seznámit se s plody podzimu*
- ❖ *co sklízíme na zahrádce*
- ❖ *co na poli*
- ❖ *co v lese*
- ❖ *seznámit se s některými druhy ovoce a zeleniny*
- ❖ *poznat některé druhy ovoce a zeleniny smysly*
- ❖ *seznámit se s některými druhy tropického ovoce, kde roste*
- ❖ *seznamovat se změnami v přírodě, jak se barevně mění*
- ❖ *snažit se poznávat jakými různými způsoby lze využívat přírodní materiály*
- ❖ *seznamovat se s využitím ovoce a zeleniny, jejich uskladněním pro využití v zimním období*
- ❖ *osvojit si práci na zahrádce při sklizni, při údržbě zahrádky*
- ❖ *utvářet si pozitivní vztah k přírodě a chránit ji*
- ❖ *budeme rozvíjet schopnost odloučit se od rodičů na postupně čím dál delší dobu*
- ❖ *budeme se snažit vycházet vstříc přáním dětí v činnostech a uspokojovat jejich potřeby*

Činnosti, kterými budeme usilovat o dosažení našich cílů:

- ❖ *pohybové činnosti, které budou motivované tématem a praktickými činnostmi při práci na zahrádce*
- ❖ *zdolávání nerovností terénu při pobytu venku, v lese*
- ❖ *smyslové vnímání, hmatem (kouzelný pytlík), čichem (co to voní ve skleničce), chutí (zavři oči a vychutnávej, co jíš)*
- ❖ *popisování co cítím, charakteristika chutí, popisování tvarů a vlastností*
- ❖ *matematické představy při třídění ovoce a zeleniny*
- ❖ *vytvoříme si výstavku ovoce a zeleniny, budeme třídít, poznávat rozdíly*
- ❖ *předškoláky budeme společně s rodiči zapojovat do plnění úkolů, donést ovoce či zeleninu, kterou mám nejraději*
- ❖ *malbou a kresbou ztvárňovat ovoce, zeleninu, zahrádky, lesy, pole*

- ❖ *modelováním ovoce a zeleniny rozvíjet motoriku*
- ❖ *praktické činnosti, příprava na vaření zeleninové polévky, výroba ovocného a zeleninového salátu*
- ❖ *rozhovory a vyprávění, které ovoce a zelenina mi chutná a proč*
- ❖ *praktické činnosti s přírodními materiály, výroba zvířátek, podzimníčků, korálů z přírodnin, výzdoba MŠ*
- ❖ *nové výtvarné techniky, zapouštění barev, charakteristické barvy podzimních listů, nebo celého lesa*
- ❖ *při pobytu venku se budeme věnovat údržbě zahrady, sklizení ovoce z ovocných stromů*
- ❖ *pozorování zahrádek*
- ❖ *pozorování změn v přírodě*
naučíme se písničky a básničky motivované tématem

1.5 Co viděl drak a jeho kamarád Cipísek

Protože, nejkrásnější pohled je pohled z výšky, potká Cipísek při cestě do lesa Řáholce za Rumcajsem, dráčka Mráčka. Stanou se z nich kamarádi a Cipíška bude moc zajímat, co všechno drak z výšky vidí. Ale i dráček Mráček je moc zvědavý a zas, na oplátku, chce od Cipíška vědět, co všechno vidí ze zdola.

Záměry tohoto tématického bloku:

- ❖ *budeme u dětí rozvíjet orientaci v prostoru a v okolí naší obce*
- ❖ *budeme děti seznamovat s prostorovými pojmy jako je např. blízko, daleko, velký, malý, vysoký, nad, pod, vedle, před, za a další*
- ❖ *budeme rozvíjet slovní zásobu a vyjadřování dětí budeme klást důraz na správnou artikulaci*
- ❖ *chtěly bychom postupně od dětí odbourávat stud a dát jim prostor pro samostatné vyjadřování, motivovat je k vyprávění a komunikaci s kamarády*
- ❖ *naším záměrem bude, postupně dávat prostor k řešení problémů a konfliktů s kamarády ústně*
- ❖ *budeme se snažit upevňovat efektivní komunikací sebevědomí dětí*

- ❖ *povedeme děti k tomu, aby se postupně naučily respektovat a přijmout názor kamaráda*
- ❖ *dále budeme pracovat s přírodními materiály, děti si budou rozvíjet praktické dovednosti*
- ❖ *nebudeme děti do činností nutit, ale motivovat je, aby si dokázaly vybrat z nabízených činností*
- ❖ *protože některé děti si při výtvarných a praktických dovednostech nevěří, budeme jim posilovat sebedůvěru a budeme jim pomocníkem, aby zadaný úkol zvládly, podle svých možností a budeme je oceňovat za dílčí úspěchy*

Činnosti, kterými budeme usilovat o naplňování cílů:

- ❖ *pohybové činnosti, které budou procvičovat orientaci v prostoru*
- ❖ *při pobytu venku poznávat a pozorovat okolí naší obce, popisovat výrazné detaily okolí, podle kterých se orientujeme*
- ❖ *aktivně pouštět při pobytu venku draky*
- ❖ *vyrábět si draky, které vyzdobí naší MŠ, různými technikami*
- ❖ *vyprávění příběhů co mohl dráček Mráček vidět a co zas viděl Cipísek*
- ❖ *dramatizovat pohádku i smyšlenou o přátelství Cipíška a dráčka Mráčka*
- ❖ *naučíme se básničky o drakovi a písničky např. o větru*
- ❖ *budeme vyrábět z přírodních materiálů*
- ❖ *budeme zkoušet, co všechno může létat jako drak, dechová cvičení*
- ❖ *pomocí grafomotorických listů budeme rozvíjet grafomotoriku, u mladších dětí budeme grafomotoriku procvičovat na velkých formátech*
- ❖ *uvolňovat ruku od paže až k zápěstí*

1.6. Cipísek jde za zvířátky do pohádky

V tomto tématickém bloku se společně s Cipískem podíváme i do jiných pohádek, kde bude společně se zvířátky poznávat zvířátka v lese, ale i na dvoře. Bude se seznamovat se správnými pojmenováními zvířátek, jejich základními částmi těla. Bude poznávat, že každé zvířátko je jiné, má jinou srst, může se jinak pohybovat, ale také každé zvířátko jí něco jiného. A tahle

slepička nám snáší vajíčka a dostává každý den svou porci zrní, ale kdo nakrmí zvířátka v lese?

Záměry tohoto tématického bloku:

- ❖ seznámíme se, se zvířátka, která žijí v lese, na dvoře*
- ❖ zkusíme se dozvědět, čím jsou domácí zvířátka pro nás užitečné a proč je chováme*
- ❖ budeme zkoušet zapamatovat si správné pojmenování jednotlivých zvířátek jak lesních, tak domácích*
- ❖ z obrázků budeme poznávat, že každé zvířátko je jiné a čím se liší*
- ❖ budeme si utvářet pozitivní vztah ke zvířátkům, lásku k nim*
- ❖ pomocí zvířátek si procvičíme matematické představy více - méně a číselnou řadu do čísla, do kterého to zvládneme, podle svých individuálních možností*
- ❖ postupně budeme porovnávat části těla naše a zvířátek*
- ❖ budeme se snažit o uvolnění těla i mysli, abychom se naučili relaxovat a nabíjet se novou energií*
- ❖ procvičováním smyslů se pokusíme zjistit, rozdílné pokrytí těla zvířátek, srst, peří a budeme se snažit je popisovat*

Činnosti, kterými budeme usilovat o naplňování cílů:

- ❖ pohybové činnosti a hry motivované zvířátka, jak se pohybují atd.*
- ❖ sledování zvířátek při pobytu venku na dvoře, na zahrádkách*
- ❖ procházka k oboře a pozorování lesní zvěře*
- ❖ práce s encyklopedií a obrazovým materiálem, ale i s knihou, popisování co vidím a vyprávění příběhů podle obrázků*
- ❖ poznávání a pojmenovávání zvířátek, určování jejich specifických znaků*
- ❖ hmatem určování srsti, peří, procvičení smyslů*
- ❖ grafomotorické listy*
- ❖ pracovní listy na rozvoj zrakového vnímání*
- ❖ poslech čtené pohádky, její dramatizace*
- ❖ vyprávění jak se pohádka mohla vyvíjet*
- ❖ hledání dobra a zla v pohádkách*
- ❖ modelování zvířátek*
- ❖ malba a kresba zvířátek, snaha o ztvárnění výrazných specifických znaků každého zvířátka*

- ❖ *opět se naučíme básničky a písničky k tématu*
- ❖ *při zpěvu budeme využívat rytmicizaci a dětské hudební nástroje*
- ❖ *zatančíme si s doprovodem hudebního CD*
- ❖ *s přírodnin budeme tvořit zvířátka a třeba i prostředí, ve kterém žijí*

2) Zimní radovánky s Bobem a Bobkem

2.1. Začal adventní čas a Bob a Bobek, dělají Čerta a Mikuláše

Bob a Bobek si udělaly adventní věnec, vyhořela první svíčka a oba se začaly obávat čerta. A tak se rozhodly, že budou čerta s Mikulášem dělat sami. Nachystají si krásné masky, připravují si, co budou dětem říkat a začínají se na ten den těšit. A aby věděly jak na to, nezapomenou jít na návštěvu do pekla. A jak se tam dostaly? No přece kloboukem. A určitě nebudou chybět, až k nám do školky přijdou čerti s Mikulášem a anděly.

Záměry tohoto tématického bloku:

- ❖ *naučit se rozlišovat co je dobro a co zlo*
- ❖ *naučit se empatickému cítění*
- ❖ *naučit se rozpoznat nebezpečí*
- ❖ *odbourat strach a obavy z mystické postavy čerta a Mikuláše*
- ❖ *seznámit se s tradicí adventu a Čerta a Mikuláše*
- ❖ *rozvíjet fantazii tvořivými činnostmi*
- ❖ *zazpívat si písničky k tématu*
- ❖ *naučit se básničky pro čerta a Mikuláše*
- ❖ *naučit se části těla a hledat rozdíly mezi člověkem a čertem*
- ❖ *rozvíjet spolupráci se ZŠ, uskutečněním Mikulášské nadílky*

Činnosti, kterými budeme usilovat o naplňování cílů:

- ❖ *výroba adventního kalendáře a věnce*
- ❖ *dramatizací pohádek, budeme rozlišovat co je dobro a co zlo, pohádky budou motivovány nadcházející nadílkou čerta a Mikuláše*

- ❖ *praktickými činnostmi si vyrobíme masky čerta, Mikuláše, anděla*
- ❖ *budeme si hrát na peklo a v hrách usilovat o rozvíjení empatického citění, budeme se snažit pojmenovávat pocity a neverbálně je vyjadřovat*
- ❖ *v knize budeme hledat tradici Čerta a Mikuláše, rozhovory se budeme s touto tradicí seznamovat, budeme klást otázky a odpovídat*
- ❖ *malovat peklo, barevně vyjadřovat a zaplňovat celý formát malby*
- ❖ *kresbou čerta zdokonalovat kresbu postavy, podle svých individuálních schopností*
- ❖ *pohybové hry motivované tématickým blokem*
- ❖ *tanečky a písničky na téma*
- ❖ *naučit se básničku pro Mikuláše*
- ❖ *Mikulášská nadílka s kamarády ze ZŠ*
- ❖ *při pobytu venku se pohybovat jako čerti a Mikuláši*

2.2. Bob a Bobek se chystají na zimu a pomáhají zvířátkům

Bob a Bobek se letěly proletět a pozorují co se děje v lese. Při svém letu v klobouku už nepotkávají hejna ptáků, kteří letí do teplých krajín. Seznámí se s některými druhy ptáků, které přezimují. A když přistanou, tak se dají do řeči se zvířátky, která přezimují. A tak zkouší poznávat zvířátka, která přezimují a která se uložily k zimnímu spánku. A koho po cestě lesem nepotkaly, hajného nesl krmení zvěři, aby tu zimu lépe vydržely.

Záměry tohoto tématického celku:

- ❖ *seznámit se s některými druhy stěhovavých ptáků*
- ❖ *seznámit se s některými zvířátky, která se ukládají " k zimnímu spánku "*
- ❖ *připravit se na pomoc ptáčkům a zvířátkům, kteří přezimují*
- ❖ *utvářet si pozitivní vztah k přírodě a zvířatům*
- ❖ *pozorovat změny v přírodě a naučit se je pojmenovávat, mráz, jinovatka*
- ❖ *umět rozlišit listnaté a jehličnaté stromy*
- ❖ *rozvíjet prostorové vnímání daleko, blízko, dole, nahoře, pod a nad*
- ❖ *hledat zvířátka v písničkách, básních a pohádkách*

- ❖ *rozvoj předmatematických představ*
- ❖ *seznamování s geometrickými tvary*

Činnosti, kterými budeme usilovat o naplňování cílů:

- ❖ *práce s obrazovým materiálem, knihou, encyklopedií*
- ❖ *vyprávění o stěhovavých ptácích, kdo co o nich ví, zda nějaké už známe*
- ❖ *pohybové hry motivované tématem a vedoucí k rozvoji prosociálního chování*
- ❖ *jednoduchá kresba ptáků, vedoucí k procvičování grafomotoriky*
- ❖ *práce s grafomotorickými listy*
- ❖ *kresba budky na velký formát a následná malby ve stoje*
- ❖ *práce s nůžkami a lepidlem, praktické činnosti, koláž budky*
- ❖ *při pobytu venku pozorovat změny v přírodě a zkoumat je smysly např. jinozatka*
- ❖ *při pobytu venku poznávat listnaté stromy a jehličnaté, pojmenovávat rozdíly*
- ❖ *pohybovými činnostmi a při pobytu venku se seznamovat s pojmy prostorové orientace*
- ❖ *zpívat písničky a propojovat je s jednoduchým tanečnickými prvky*
- ❖ *rytmizovat básničky motivované tématem, hledání zvířátek v básních*
- ❖ *dramatizovat pohádky*
- ❖ *při pobytu venku jít do lesa za zvířátky, společně s hajným a klást mu otázky o zvířátkách a přezimování a jak jim pomáhají*
- ❖ *ve spolupráci s rodiči uskutečnit tvořivé odpoledne nazvané " Tat'ko pojed' si hrát, budku pro ptáčky udělat"*
- ❖ *práce ve skupinách stavění budek a krmelců ze stavebnic*

2.3. Bob a Bobek se těší na Vánoce

Králíci z klobouku budou s námi prožívat přípravu na Vánoce. Budou zdobit školku, připravovat vánoční přání, stromeček a spoustu dalších věcí.

Záměry tohoto tématického celku:

- ❖ *prohlubovat vztah k rodině*
- ❖ *vyzkoušet si praktickými činnostmi, co všechno musí rodiče zvládnout před tím, než přijde Štědrý den*
- ❖ *prohlubovat prosociální citění, dokázat obdarovat s radostí*

- ❖ *rozvíjet estetické cítění*
- ❖ *seznámit se s tradicí Vánoc*
- ❖ *zachytit a umět vyjádřit prožitky z Vánoc verbálně i neverbálně*
- ❖ *podporovat a prohlubovat dětská přátelství*
- ❖ *učit se naslouchat druhému*
- ❖ *společně s rodiči prožívat přípravy i v MŠ*
- ❖ *užít si a aktivně prožít čas vánoc*

Činnosti, kterými budeme usilovat o naplňování cílů:

- ❖ *námětové hry na rodinu*
- ❖ *praktické činnosti, jako je výzdoba MŠ, pečení cukroví*
- ❖ *utváření vztahu k prostředí MŠ a připravit prostředí na příchod Štědrého dne*
- ❖ *skupinové činnosti, při praktických činnostech*
- ❖ *psaní dopisu Ježíškovi*
- ❖ *výroba vánočního přání pro své blízké*
- ❖ *výroba dárku pro kamaráda*
- ❖ *poslech čteného textu o tradici Vánoc*
- ❖ *společné Vánoční tvoření s rodiči, při kterém ozdobíme vánoční stromek v MŠ*
- ❖ *vánoční nadílka v MŠ, prožívat radost s dárků*
- ❖ *malovat vánoční stromek na velký formát*
- ❖ *po vánocích neverbálně vyjádřit prožité Vánoce*

2.4. Zima, zima už je tady, radosti je plno všady

Bob a Bobek se rozhodly, že si užijí zimní sporty společně s námi. Budeme si užívat radovánky na sněhu i ledu. A když sníh nebude, budeme si hrát, jako kdyby byl.

Záměry tohoto tématického celku:

- ❖ *rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost při sezónních činnostech, které přináší zima*
- ❖ *podporovat zdravý životní styl, otužování, prevence nemocí atd.*
- ❖ *osvojovat si návyky sebeobsluhy při oblékání, stolování a osobní hygieny*
- ❖ *osvojovat si dovednosti koordinace těla*

- ❖ *zvládat bezpečný pohyb při chůzi v zimní přírodě, zdolávání terénu*
- ❖ *prohlubovat prosociální chování, pomoc kamarádovi při zimních sportech a hrátkách*
- ❖ *sladit pohyb s hudbou a zpěvem*
- ❖ *vyjadřovat rytmus dětskými hudebními nástroji*
- ❖ *seznamovat s novými výtvarnými technikami*
- ❖ *praktickými činnostmi rozvíjet jemnou motoriku*
- ❖ *seznamovat se, se skupenstvím sněhu, ledu, vody*

Činnosti, kterými budeme usilovat o naplňování cílů:

- ❖ *při pobytu venku co nejvíce využívat možnosti zimních sportů a zimních radovánek*
- ❖ *pohybové chvílky spojovat se sebeobsluhou při převlékání do sportovního oblečení a otužovat se při pohybu*
- ❖ *námětovými hry osvojit si prevence nemocí a jak předcházet nemocím*
- ❖ *činnostmi rozvíjet koordinaci ruka oko*
- ❖ *při pobytu venku zdolávat chůzi na zledovatělém povrchu, na sněhu, do kopce z kopce*
- ❖ *nácvik písní se zimní tematikou společně se základními tanečními kroky*
- ❖ *vyjadřovat prožitky zimy, různými výtvarnými technikami*
- ❖ *pokusy se sněhem a ledem*
- ❖ *vyjadřování zimy praktickými činnostmi*
- ❖ *experimentování se sněhem a ledem*

2.5. Králíci z klobouku půjdou s námi k zápisu do 1. třídy a pak hurá na karneval

Bob a Bobek se rozhodly, že půjdou s námi k zápisu do první třídy. To ale není jen tak, to se musí pořádně připravit. A potom to společně oslavíme na karnevalu.

Záměry tohoto tématického celku:

- ❖ *připravit se na zápis do první třídy tak, abychom bez obav k zápisu šly a těšily se na něj*

- ❖ *rozvíjet jemnou a hrubou motoriku*
- ❖ *rozvíjet smysly*
- ❖ *procvičovat myšlení a paměť*
- ❖ *posilovat sebevědomí každého dítěte*
- ❖ *procvičovat zrakovou analýzu a syntézu*
- ❖ *rozvíjet komunikativní dovednosti*
- ❖ *prohlubovat partnerský vztah se ZŠ*
- ❖ *rozvíjet fantazii dětí*
- ❖ *umět prožívat roli jiné osobnosti*
- ❖ *seznámit se s tradicí masopustu*
- ❖ *prožít karnevalové slavnosti, radovat se z prožitku*

Činnosti, kterými budeme usilovat o naplňování cílů:

- ❖ *procvičovat grafomotoriku, uvolňovacími cviky a kresbou na velký formát ve stoje*
- ❖ *malba na velký formát*
- ❖ *práce s grafomotorickými listy*
- ❖ *činnosti rozvíjející zrakovou analýzu a syntézu*
- ❖ *práce s pracovními listy a činnosti rozvíjející myšlenkové operace*
- ❖ *námětové hry na školu*
- ❖ *účast na vyučovací hodině 1. třídy ZŠ*
- ❖ *činnosti seznamující se s písmeny, práce s knihou*
- ❖ *kolektivní práce ve skupinách*
- ❖ *poslech čteného textu, práce s textem*
- ❖ *výroba karnevalových masek*
- ❖ *účast na karnevalu pořádaného dětmi ze ZŠ*
- ❖ *námětové hry na téma masopust*
- ❖ *nácvik básní motivovaných tématickým celkem*
- ❖ *zpěv písní motivovaných tématickým celkem, doprovod na dětské hudební nástroje, rytmižace*

2.6. Bob s Bobkem se rozhodly, že půjdou vyzkoušet různá řemesla

V tomto tématickém bloku si vyzkoušíme různá řemesla a Bob s Bobkem taky. Zkusíme si vyrobit nějaké krásné věci, stanou se z nás řemeslníci různých řemesel. Ale protože, Bob a Bobek by chtěly jít do práce, zkusí si nejprve, jaké řemeslo by se jim líbilo.

Záměry tohoto tématického celku:

- ❖ *seznámit se s různými řemesly*
- ❖ *seznámit se s povoláním svých rodičů*
- ❖ *vyzkoušet si praktické činnosti řemesel*
- ❖ *seznámit se s různými materiály*
- ❖ *poznávat co se z čeho vyrábí*
- ❖ *umět neverbálně i verbálně vyjádřit specifika řemesel*
- ❖ *procvičování a rozvíjení předmatematických představ*
- ❖ *utváření pozitivního vztahu k práci*

Činnosti, kterými budeme usilovat o naplňování cílů:

- ❖ *námětové hry na řemesla*
- ❖ *praktické činnosti spojené s řemesly*
- ❖ *práce s obrázkovým materiálem*
- ❖ *povídání a vyprávění o řemeslech*
- ❖ *čtení pohádek o řemeslech, s dětským i zvířecím hrdinou*
- ❖ *návštěva nějaké firmy, nejlépe ve spolupráci s rodiči*
- ❖ *manipulace s různými výrobky*
- ❖ *pokusy, z jakého materiálu jsou výrobky vyrobeny*
- ❖ *praktické činnosti z výrobků různých materiálů*

2.7. Bob a Bobek chtějí být zdravý jako rybička

Bob s Bobkem se rozhodly, že budou žít zdravě. Budou se snažit předcházet nemocem, sportovat a pokusí se naučit, co udělat když se některému z nich něco stane. A děti jim u toho budou pomáhat.

Záměry tohoto tématického celku:

- ❖ *vést děti ke zdravému životnímu stylu*
- ❖ *otušovat se*
- ❖ *vytvářet pozitivní vztah ke sportu a pohybu*
- ❖ *seznámit se s prevencí proti nemocem*

- ❖ *seznámit se s postupem, co dělat, když se někdo zraní*
- ❖ *jak správně pečovat o svou hygienu*
- ❖ *prohlubovat empatické cítění*

Činnosti, kterými budeme usilovat o naplňování cílů:

- ❖ *námětové hry na lékaře, na rodinu*
- ❖ *pohybové činnosti*
- ❖ *svlékání a otužování při pohybových činnostech*
- ❖ *povídání nad obrazovým materiálem*
- ❖ *námětové hry na pomoc zraněnému*
- ❖ *rozdělování a třídění podle vlastností*
- ❖ *praktické činnosti při ošetřování zraněného, nemocného*
- ❖ *prosociální hry*

3) Zelené jaro probudilo Krtečka a jeho kamarády

Jak se dal Krteček do řeči s králíky, pomalu se procházely, až přišly k přechodu pro chodce a to Krteček zůstal koukat. Co to je za pruhy na té silnici. Králíci mu řekly, že zavolají děti ze školky a ty mu to rádi řeknou.

3.1. Krtečku pozor, svítí červená!

V tomto bloku, bychom se měly naučit jak se bezpečně pohybovat po ulici. Jaká pravidla musí dodržet každý chodec. Seznámíme se s dopravními značkami.

Záměry tohoto tématického celku:

- ❖ *seznámit děti se semaforem*
- ❖ *seznámit se s některými dopravními značkami*
- ❖ *umět pojmenovat některé dopravní prostředky*
- ❖ *seznamovat se s bezpečným pohybem na ulici*
- ❖ *seznámit se s pravidly pro chodce*

Činnosti, kterými budeme usilovat o naplňování cílů:

- ❖ *hry s dopravními značkami a semaforem*
- ❖ *námětové hry na řešení dopravních situací s chodci*
- ❖ *vybarvování a kreslení dopravních značek, semaforu*
- ❖ *při pobytu venku nacvičovat bezpečný pohyb po ulici a přes přechod*
- ❖ *hry s auty na dopravním koberci*
- ❖ *praktické činnosti, výroba dopravních prostředků*
- ❖ *malba, kresba, výtvarné činnosti k tématu*
- ❖ *zpěv písničky k tématu*
- ❖ *nácvik básničky k tématu*
- ❖ *účast na preventivním programu Policie ČR*

3.2. Příroda se probouzí

Vyzkoušíme si vypěstovat ze semínka rostlinku, ale aby se nám to podařilo, musíme se o ni starat. A poznáme, že i když si zasadíme semínka třeba tři, může nám vyrůst také třeba jen jedno. A ty sněženky, ty jsou tak krásné a malé.

Záměry tohoto tematického celku:

- ❖ *seznamovat se, se změnami v přírodě pod vlivem sluníčka a vody*
- ❖ *seznamovat se s klíčením a růstem rostlin*
- ❖ *seznámit se s prvními jarními květinami*
- ❖ *seznámit se s pojmy malý, velký, vysoký, nízký atd.*

Činnosti, kterými budeme usilovat o naplňování cílů:

- ❖ *při pobytu venku pozorovat změny v přírodě*
- ❖ *povídat si o tom co jsme za změny viděli*
- ❖ *pracovat s knihou a obrázky, hledat rozdíly zimní a jarní přírody*
- ❖ *pracovní činnosti k tematickému celku*

- ❖ *vnímat smysly*
- ❖ *malba a kresba jarních květin, přírody*
- ❖ *při pobytu venku pojmenovávat jarní květiny*
- ❖ *pracovní listy na rozvoj myšlení a logických operací*
- ❖ *pokusy se semínky, pozorování*

3.3. Krteček pozoruje koloběh vody v přírodě

Krteček společně s námi bude pozorovat, kam mizí voda s kaluží. Potom se budeme snažit zjistit, co se s tou vodou stalo dál. Určitě to bude moc zajímavé.

Záměry tohoto tematického celku:

- ❖ *seznamování se s významem vody pro vše živé*
- ❖ *seznámení se, s koloběhem vody v přírodě*
- ❖ *poznávání potůčků, řek, rybníků a moří*
- ❖ *seznamování se, s vodními živočichy*

Činnosti, kterými budeme usilovat o naplňování cílů:

- ❖ *pozorování a pokusy s vodou*
- ❖ *práce s encyklopedií a obrazovým materiálem*
- ❖ *vyprávění, proč je důležitá voda pro život, k čemu jí využíváme*
- ❖ *při pobytu venku vyhledávat a pozorovat vodní zdroje*
- ❖ *návštěva rybářských sádek*
- ❖ *praktické činnosti k tematickému celku*
- ❖ *výtvarné činnosti na velký formát*
- ❖ *grafomotorické listy*

3.4 Kdepak ty ptáčku hnízdo máš?

Budeme poznávat ptáčky, kteří se k nám vrátili. Krteček se skamarádí s čápem a bude sledovat, jak se daří čápovi postavit takové velké hnízdo, na takovém velkém komíně.

Záměry tohoto tématického celku:

- ❖ *seznámit se, s některými druhy stěhovavých ptáků*
- ❖ *seznámit se, s domácími, polními, zahradními, lesními ptáky*
- ❖ *seznámit se, jaká hnízda si staví, z čeho a kde*
- ❖ *jak se líhnou ptáčci*
- ❖ *utvářet si pozitivní vztah k přírodě*

Činnosti, kterými budeme usilovat o naplňování cílů:

- ❖ *pozorování ptáků v přírodě*
- ❖ *práce s knihou a encyklopedií*
- ❖ *poslech čteného textu o stěhovavých ptácích*
- ❖ *zhlédnutí přírodovědného filmu o ptácích*
- ❖ *návštěva chovatelů ptactva*
- ❖ *praktické činnosti, s využitím peří, skořápek*
- ❖ *výtvarné činnosti*
- ❖ *pohybové hry motivované tématem*

3.5 Krtečkovi kamarádi mají mlád'átka a dět'átka

To je radost, když venku setkáváme koťátka, štěňátka, na louce se pasou telátka a další mlád'átka. Společně s Krtečkem je budeme poznávat. A to ještě potkáme maminku s kočárkem, a jak asi přišlo na svět tohle „mlád'átko“?

Záměry tohoto tématického celku:

- ❖ *seznámit se s pojmenováním mlád'at některých domácích zvířat, lesní zvěře*
- ❖ *zrození života*
- ❖ *prohlubování prosociálního chování, ochrana mlád'at*
- ❖ *prohlubování vztahu k přírodě*
- ❖ *seznámit se, se zrozením života lidí*
- ❖ *procvičování číselné řady*

Činnosti, kterými budeme usilovat o naplňování cílů:

- ❖ *při pobytu venku pozorování mlád'at*
- ❖ *vyhledávání mlád'at na obrázku*
- ❖ *přirázování mlád'at*
- ❖ *tématické hry na rodinu*
- ❖ *dramatizace pohádky*
- ❖ *práce s obrazovým materiálem, knihou*
- ❖ *čtení pohádek o mlád'átkách*
- ❖ *návštěva farmy, pozorování hříbat, telat*
- ❖ *výtvarné činnosti*
- ❖ *zpěv písní s tématem, nácvik jednoduchých tanečků, doprovod na dětské hudební nástroje*
- ❖ *rytmizace*
- ❖ *činnosti na procvičování číselné řady*

3.6 Veselé velikonoce přeje Krteček a jeho kamarádi

Přiblížily se nám Velikonoce, je to náš tradiční svátek a my společně s Krtečkem se s ním seznámíme a pořádně si ho užijeme.

Záměry tohoto tématického celku:

- ❖ *seznámit se s tradicí Velikonoc*
- ❖ *prožívat radostně nadcházející svátky*
- ❖ *prohlubovat spolupráci s rodinou, zapojovat jí do dění MŠ*

Činnosti, kterými budeme usilovat o naplňování cílů:

- ❖ *naučíme se velikonoční koledy*
- ❖ *uspořádáme Velikonoční tvoření*
- ❖ *praktickými činnostmi si vyzdobíme školku*
- ❖ *budeme malovat kraslice*
- ❖ *budeme plést pomlázky*
- ❖ *poslech čteného textu o tradici Velikonoc*
- ❖ *jarní hry, tanečky, rozpočítadla*

3.7 Krteček se raduje z rozkvetlé zahrádky

Krtečkovi to na zahrádce už krásně kvete. Budeme poznávat různé květiny, pozorovat s Krtečkem jak, který strom kvete. A ty keře, jak krásně voní. Krteček nám určitě pomůže, naučit se alespoň některé názvy těch kytiček. A ty včeličky ty se tak pilně starají o ty kytičky, a proč mají tak obalené nožičky? To všechno zkusíme zjistit společně s Krtkem.

Záměry tohoto tématického celku:

- ❖ *seznámit se, se vším co kvete na zahradě, na louce*
- ❖ *jak kvete který strom*
- ❖ *seznamovat se s léčivými rostlinami*
- ❖ *poznávat hmyz*
- ❖ *osvojovat si práci na zahrádce*

Činnosti, kterými budeme usilovat o naplňování cílů:

- ❖ *praktické činnosti při pobytu venku, péče o zahradu, sázení květin*
- ❖ *pozorování rozkvetlých stromů při pobytu venku*
- ❖ *vyjadřovat barvy jara výtvarnými činnostmi*
- ❖ *sběr léčivých květin, vyhledávání v encyklopedii*
- ❖ *výstava usušených léčivých rostlin*
- ❖ *výstava hmyzu na obrázcích*
- ❖ *vyhledávání a poznávání hmyzu v přírodě*
- ❖ *písničky a básničky k tématickému celku*

3.8 Krteček se připravuje na „Den Matek“

Blíží se den, kdy mají všechny maminky svátek. A i Krteček s myškou chtějí maminkám popřát. Tak se společně s dětmi budou připravovat na nadcházející svátek a možná pozvou i tatínky.

Záměry tohoto tématického celku:

- ❖ *prohlubovat vztah k matce*
- ❖ *připravit překvapení pro maminku, společně s tatínkem*
- ❖ *připravit se na besídku pro maminky*
- ❖ *upevňovat spolupráci se ZŠ*

Činnosti, kterými budeme usilovat o naplňování cílů:

- ❖ *praktické činnosti, výroba přání pro maminku*
- ❖ *nácvik vystoupení pro maminky*
- ❖ *účast na vystoupení ke Dni Matek pořádaného ZŠ*
- ❖ *tvoření s tatínky, výroba dárku pro maminky*
- ❖ *námětové hry na rodinu*

3.9 Krteček a jeho domov

Krteček se jednou při procházce ztratil a nemohl najít cestu domů. Potkal ježka a ten se mu snažil pomoci a tak se Krteček snažil mu vysvětlit, kde vlastně bydlí. A proto, aby se to nestalo také nám, budeme se důkladně seznamovat s naší obcí.

Záměry tohoto tématického celku:

- ❖ *seznamovat se s místem kde bydlím*
- ❖ *znát název obce, číslo domu*
- ❖ *seznámit se s významnými objekty obce, s její historií*
- ❖ *seznámit se s památkami v obci*
- ❖ *vědět kde je obecní úřad, pošta, obchody*

Činnosti, kterými budeme usilovat o naplňování cílů:

- ❖ *při pobytu venku navštívit postupně všechna význačná místa v obci, objasnit si jejich důležitost*
- ❖ *praktickými činnostmi zkusit postavit model obce*

- ❖ *kresba a malba obce, nebo jeho částí*
- ❖ *námětové hry, na obecní úřad, poštu, muzeum*
- ❖ *námětové hry na osvojení si adresy bydliště*
- ❖ *popisovat slovně jak vypadá místo kde bydlím*
- ❖ *seznamovat se s čísly, poznávat shodná čísla s číslem popisným*

4) Slunečné léto prožívá Ferda mravenec

Krteček při hledání cesty domů, potkal Ferdu mravence, a protože Ferda zvládá práci všeho druhu. Postavil pro Krtečka kočár a domů ho odvezl. Léto si s námi bude užívat Ferda mravenec, ale určitě pojedeme na výlet i s krásnou slečnou Beruškou.

4.1. Ferda mravenec prožívá pohádku za pohádkou

Ferda jak všichni víme, má velkou fantazii a tak se s námi vydá do pohádek. Bude si hrát na zlého, hodného, statečného.

Záměry tohoto tématického celku:

- ❖ *rozeznávat v pohádkách dobro a zlo*
- ❖ *rozvíjet fantazii a představivost*
- ❖ *hledat ponaučení v bajkách, seznámit se s ponaučením*
- ❖ *prožívat roli někoho jiného*
- ❖ *vyjadřovat neverbálně emoce, pocity*

Činnosti, kterými budeme usilovat o naplňování cílů:

- ❖ *hrát divadlo, dramatizovat*
- ❖ *hrát maňáskové divadlo*
- ❖ *hrát loutkové divadlo*
- ❖ *vymýšlet si pohádky, podle nějakého charakteristického znaku*
- ❖ *dokončovat divadla podle fantazie*
- ❖ *praktickými činnostmi připravovat kulisy*
- ❖ *výtvarně ztvárňovat pohádky*
- ❖ *hrát pantomimu*

- ❖ *hledat v pohádkách dobro a zlo*

4.2. Ferda mravenec ve školce plné zábavy

Nadešel, „ Den dětí“ a my si ten den budeme užívat co nejdéle. Budeme s Ferdou a Beruškou prožívat sportování, hry, soutěže. Výlety do přírody s hledáním pokladu.

Záměry tohoto tématického celku:

- ❖ *připravit společně s dětmi školku plnou zábavy*
- ❖ *plnit co možná nejvíce přání dětí, v činnostech*
- ❖ *užít si společně s dětmi jejich svátek*
- ❖ *seznámit se s dalšími národnostmi*

Činnosti, kterými budeme usilovat o naplňování cílů:

- ❖ *podle přání dětí připravovat činnosti*
- ❖ *přichystat jim cestu za pokladem v přírodě*
- ❖ *připravit si pro ně zábavný den plný her*
- ❖ *využít nabízených programů ke dni dětí*
- ❖ *námětové hry na národnosti*
- ❖ *práce s encyklopedií*

4.3. Pojedeme na výlet

Ferda s Beruškou se chystají na výlet, a my společně s nimi. Takový výlet to není jen tak, na ten se musíme pořádně připravit.

Záměry tohoto tématického celku:

- ❖ *společně s dětmi se připravit na výlet*
- ❖ *seznámit je s nadcházejícím výletem*
- ❖ *vytvořit si pravidla, která na výletě budeme dodržovat*

Činnosti, kterými budeme usilovat o naplňování cílů:

- ❖ *komunitní kruh, ve kterém budeme tvořit pravidla*
- ❖ *výtvarně ztvárnit na co se na výletě těším*
- ❖ *zúčastnit se výletu*
- ❖ *namalovat, nakreslit zážitky z výletu*
- ❖ *vyprávět si o výletu*

4.4. Loučení s předškoláky

Ten školní rok ale utekl. I Ferdu to překvapilo, ale než začnou prázdniny, musíme se rozloučit s kamarády, kteří odcházejí do první třídy.

Záměry tohoto tématického celku:

- ❖ *mile se rozloučit s předškoláky*
- ❖ *připravit si odpoledne, kde se i s rodiči rozloučíme*
- ❖ *spolupracovat s obcí a ZŠ při loučení*
- ❖ *rozloučit se s kamarády ze třídy mladších dětí*

Činnosti, kterými budeme usilovat o naplňování cílů:

- ❖ *společně s dětmi naplánovat jak by se jim líbilo, rozloučit se, se školkou*
- ❖ *připravovat se na slavností rozloučení, podle přání dětí připravit program*
- ❖ *prožít dopoledne společně s kamarády ze třídy mladších dětí*
- ❖ *při slavnostním rozloučení pozvat pana starostu a vedení ZŠ*
- ❖ *vyrobiť si dárek jako vzpomínku na MŠ*

4.5. Těšíme se na prázdniny, Ferda jede na dovolenou

Každý z nás určitě někam o prázdninách pojede. Pojďme si o tom povídat a společně se těšit. Že nevíte, kam pojede Ferda?

Záměry tohoto tématického celku:

- ❖ využít plánovaných cest na dovolenou k činnostem*
- ❖ vytvořit si ve školce koutky, kde budeme prožívat dovolené, na které se těšíme a pozveme tam i kamarády*
- ❖ co nejvíce využívat pobyt venku při činnostech*

Činnosti, kterými budeme usilovat o naplňování cílů:

- ❖ námětové hry na dovolenou*
- ❖ praktické činnosti při manipulaci s pískem, vodou*
- ❖ vytváření koutků kam pojedou na dovolenou*
- ❖ výtvarné vyjádření nadcházející dovolené*

Příloha č. 1

Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání v MŠ Chvalšiny

s platností od začátku školního roku 2009/2010.

Stanovená kritéria jsou součástí Školního řádu MŠ Chvalšiny. Byla projednána se zřizovatelem školy Obcí Chvalšiny a ve Školské radě ZŠ a MŠ Chvalšiny.

K předškolnímu vzdělávání na základě přijatých žádostí budou děti přijímány v tomto pořadí:

1. Děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky - přednostně správní území Obce Chvalšiny
2. Děti ve věku od 4 let - přednostně správní území Obce Chvalšiny
3. Děti ve věku od 3 let, kdy matka pracuje nebo nastupuje do zaměstnání - přednostně správní území Obce Chvalšiny
4. Děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky - mimo správní území Obce Chvalšiny
5. Děti ve věku od 4 let - mimo správní území Obce Chvalšiny
6. Děti ve věku od 3 let, kdy matka pracuje nebo nastupuje do zaměstnání - mimo správní území Obce Chvalšiny
7. Děti ve věku od 3 let z rodin, kde matka pečuje o další mladší dítě - přednostně správní území Obce Chvalšiny
8. Děti mladší 3 let - přednostně správní území Obce Chvalšiny
9. Děti ve věku od 3 let z rodin, kde matka pečuje o další mladší dítě - mimo správní území

Obce Chvalšiny

10. Děti mladší 3 let - mimo správní území Obce Chvalšiny

Pro stanovení věku dítěte je rozhodující věk k 1. 9. příslušného školního roku, od kterého je dítě k předškolnímu vzdělávání přijímáno.

- a) Přednostně jsou na základě příslušné kapacity MŠ přijímány k předškolnímu vzdělávání děti s celodenní docházkou do MŠ.
- b) O přijetí dítěte se zdravotním postižením rozhodne ředitelka školy na základě písemného vyjádření školského poradenského zařízení, popřípadě registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost.
- c) Důležité pro přijetí dítěte ve věku 3 let a mladšího k pravidelné docházce do MŠ bude jeho schopnost přizpůsobit se podmínkám MŠ, která může být po zvážení okolností prověřena stanovenou zkušební dobou pobytu v délce 3 měsíců

Ve Chvalšínách 18. 9. 2008

Mgr. Eva Luštická
ředitelka školy

Příloha č. 2

Nadstandardní aktivity MŠ

- 1) Pondělí: od 16.30 h. probíhá " Sportovní kroužek", který vede p. uč. Vesperová Alice učitelka ZŠ a zároveň rodič dětí navštěvujících MŠ.**
- 2) Úterý: od 13.15 h. DDM Český Krumlov „ Zpíváníčko“, pod vedením uč. Hany Havlíčkové.
od 16.30 h. kroužek „ Angličtinky“ pro nejmenší, pod vedením paní uč. Mgr. Olgy Robové učitelky ZŠ.**
- 3) Středa: od 16.30 h. kroužek „Francouzština pro rodiče s dětmi“, pod vedením paní Mgr. Lucie Kozákové, která je maminkou chlapce navštěvujícího MŠ.**
- 4) Pátek: od 15.30 h. kroužek „Scénického tance“ pro děti z MŠ a první třídy ZŠ. Kroužek je organizován ZUŠ Český Krumlov, pod vedením p. uč. Begovičové. Kroužek probíhá v prostorách družiny ZŠ.**

Postupně bychom chtěly usilovat o vedení kroužků buď samotnými učitelkami MŠ, protože jsou odborníky v různých oblastech, hudební, tvořivé a další. Nebo případně dále spolupracovat s rodiči a ZŠ.